

**TAJEMSTVÍ POSVÁTNEHO
R Ů Ž E N C E
A M O D E R N Í D O B A**

A R N O Š T O L I V A

L. P. 1931

**VYŠLO V KOMISI NAKLADATELSTVÍ
KROPAČ & KUCHARSKÝ V PRAZE**

NIHIL OBSTAT

Can. Dr. Josef Čihák

ensor

IMPRIMATUR

Pragae, die 25. Septembris 1931

Prael. Dr. M. Pícha

vicarius capitularis

N R. 9 9 5 2

1. KTERÉHO JSI, PANNÓ, Z DUCHA SVATÉHO POČALA.

To je Magnificat, chvalozpěv, velebíci panenství Panny Marie. Slova lidská nedovedou tuto přednost Neposkvrněné náležitě vyjádřiti, pozemské barvy mají málo jasu a krásy pro tento obraz dokonalé cudnosti. Milosti plná — Pán s tebou — požehnaná tys mezi ženami, tak Nejvyšší a Nejmocnější velebí neposkvrněnou čistotu nevěsty Ducha Svatého. Věčný Otec chce na svět poslati Syna svého, nezměrná láska Boží chce dáti zemi to nejvyšší, co má. A komu svěruje Bůh Syna svého? Chudé panně, která muže nepoznává! Panně, která Bohu zaslíbila ustavičné panenství!

Chudičká panna bude matkou Spasitele. Tak Bůh ctí dobrovolné panenství. Čistota neposkvrněná, moc tvá je nejvyšší na zemi! Tvá čest je vznešenější cti královské, ty máš účast na cti Boží! Tvé bohatství převáží všechny poklady světa!

Milosti plná — Pán s tebou — požehnaná tys mezi ženami. Kdo dovede naší době vštípnout do srdce porozumění pro tato slova, podařilo se mu dílo obrovské, vrátil lidstvu víru v krásu duše P. Marie, kterou obdivuje samo nebe.

Všecky dětské duše, všechna křesťanská srdce mají býti naplněny velikou úctou

k nevěstě Ducha Svatého v domku nazaret-ském. Tato veliká úcta k Marii Panně je nejvyšší uznání neposkvrněné čistoty.

Celý veřejný i soukromý život ve staro-věku utápěl se v blátě a prachu tělesnosti. Nejlepší duchové hledali záchranu, vysvo-bození, hledali marně. Přišel Kristus a kře-šťanství postavilo do světa obraz Panny a napsalo pod něj: »Blahoslavení čistého srdce.« Svět počal čistotu milovati, pěstovati, skláněl se v tiché úctě a hlasitém obdi-vu před panictvím.

Úcta Panny působila ve světě divy, daro-vala mu panictví, nejkrásnější květ na stro-mu křesťanství, zářící a vonící lilii v za-hradě Boží, nejšlechetnější plod křesťan-ského ducha. Jeho rodištěm je nepatrná světnička v Nazaretě, matkou a královnou přesvatá Panna, která počala z Ducha Sva-tého Syna Božího.

Toto křesťanské panictví jde světem ja-ko krásný anděl, majestátně jako královna. *Nadšeně mu holduje katolické kněžství:* Panictví, ty duchu z ducha svaté Panny, jsi mou čestnou ozdobou, nejkrásnější hvě-zdou v mé koruně! — Vezměte katolické-mu kněžství tuto korunu a béřete mu pra-men jeho síly a tajemství jeho důvěry.

Do chvalozpěvu kněží *vpadají tiché pří-bytky nebeského klidu, semeníště všeho vnitřního, vyššího, duchovního života, kde andělé v těle lidském svému Bohu zasvě-tili životy v chudobě, čistotě a poslušnosti, kde znovu a znovu ožívují nejšlechetnější ideály ženskosti, volající se svatou Anež-*

kou: Odstup ode mne, mámt' již ženicha jiného. Jemu jedinému zachovám věrnost!

Co velikého vykonal duch panictví? Přicházejí chudí a praví: Nás povzneslo, zachránilo. Smutní vyznávají: Nás potěšilo. I sám hřích musí doznati: Příklad tvůj mě přemohl.

Tažme se života, které jsou největší a nejbohatší prameny nejkrásnějších radostí v mládí, a ukáže nám na čistotu v duchu Panny nazaretské. Hledáme-li v době nešťastných manželství cestu k ráji šťastného života rodinného, ukazuje život oběma rukama na Mariinu neposkvřenou čistotu. Tato čistota činí z nevěsty královnu, třeba byla oděna rouchem žebračky, dává jí cosi z kouzla anděla, jest nejkrásnější roucho nevěsty, její nejkrásnější věneček, její nej-cennější věno.

Potřebuje-li naše doba, potřebuje-li svět hrdinů, kteří jsou schopní největších obětí, pak je hledejte jen mezi těmi, kteří milují Mariina ducha svaté čistoty. To jsou právě, osvědčené duše hrdinné, které jako jejich učitelka v komůrce nazaretské dovedou se zbožně modliti, dovedou také s ní jíti cestou oběti do Egypta a cestou křížovou na Golgotu, které dovedou také statečně státi u paty kříže. To jsou ti praví hrdinové, kteří se stali velikými a silnými ve škole Panny nazaretské.

Kterého jsi, Panno, z Ducha Svatého počala. To je večerní a ranní modlitba čistých duší; smírná modlitba duší kajících; prosebná modlitba duší bojujících; nejmilejší

modlitba dobrovolně Bohu se zasvěcujících;
záchranná modlitba ohrožených; stavovská
modlitba Bohu zasvěcených.

Modlí-li se dítě, které bojuje *první prudký zápas těla s duchem*, toto tajemství růžence radostného, jest jeho ctnost zachráněna. Růženec radostný dejme do ruky všem jinochům a pannám, bojují-li veliký boj o drahokam mládí, ať se s plnou důvěrou utíkají k Panně přemocné. A ztratila-li duše v hodinu pokušení a svádění tento překrásný drahokam, ved'me ji k Panně nazaretské, aby pokorně a s lítostí v srdci ji prosila, a záchrana a spása není daleká. Pomoc P. Marie zmůže mnoho. Kolik duší důvěrná denní modlitba k Panně nazaretské zachránila ze tmy k světlu, ze smrti k životu, kolik jich přivedla od d'ábla k Bohu! Kolik ohrožených pod ochranou nevěsty Ducha Svatého přemohlo nebezpečí, kolik hříšníků nalezlo milost, kolik zoufajících bylo potěšeno před jejím obrazem!

První tajemství radostného růžence volá do celého světa slova útěšná: Nikdy, nikdy nezoufati, Milostiplná může zachrániti; slova výstražná: Nedejte nikomu zahynouti, modlete se k Panně nazaretské, k útočišti hříšníků; slova prosebná: Milujte čistotu, jeť nejvyšším šlechtictvím.

Naše doba pohrdá svatou čistotou, posmívá se jí. Panictví je prý lží, jeho koruna korunou falše, jeho chvála chválou pokrytekou. Heslo dne zní: Každý má právo na lásku, žiti a vyžití se.

To je zcela jasné prohlášení bankrotu vů-

le moderní dobou. Je to smutné doznání, že nemáme vůle, že jsme otroci pudů, že nemáme víry. Nejkrásnější doby víry byly vždy nejbohatší žní panictví. Je to hrozné doznání, že nemáme ideálů, neboť, kde jsou ideály, jest oběť a odřikání, že neznáme věrnosti, neboť raději musím ztratit jmění a život než drahokam čistoty.

Přes posměch a podezřívání světa je panictví nejlepším šlechtictvím, protože nesmrtelným duchem Panny nazaretské. Lilie panictví kvetou i v naší době, vydechují překrásnou vůni, a pokvetou, dokud bude křesťanství, jeť svatá čistota jeho nejkrásnějším plodem. S úctou se skláníme před Pannou nejčistotnější, chválíme Pána v dílech jeho! (Použito myšlenek dp. J. Ströbele.)

2. SE KTERÝM JSI, PANNNO, ALŽBĚTU NAVŠTÍVILA.

Panna Maria je mistrovské dílo Boží všemohoucnosti a lásky, div milosti.

Maria je stánek Boží, znovu nalezený ráj, do kterého noha pekelného hada nikdy nevstoupila; Maria je i pro oči andělů veliká, zcela jedinečná podívaná. — Je královna, učitelka, vůdkyně v říši ctnosti. Ctnost P. Marie je život a láska a radost a štěstí. Přitahuje a okouzluje, obětuje se a rozdává, žehná a občerstvuje. Sama radost, chce jiné potěšiti; sama štěstí, chce i jiné obšťastniti; sama bohatství, chce jiné obohatiti.

Cesta P. Marie přes hory k tetě Alžbětě je

cesta lásky pomáhající. Lásce její tichý domeček nazaretský byl příliš malým, hledá větší pole, nechce býti šťastnou jen sama, chce i jiné šťastnými učiniti, jde do domu kněze Zachariáše a chce tím říci: Vaše radost moje radost, vaše štěstí moje štěstí, vaše starosti mé starosti.

Živá monstrance Lásky tělem učiněné chce jiným zprostředkovati požehnání této Lásky. Královna milosti Božím vyvolením chce býti zprostředkovatelkou milosti pro jiné. Svou poslušností dívka Páně chce býti služebnicí lidí. Stánek radosti chce býti dárkyní radostí jiným.

Kdo dovede důstojně vyliciti pomáhající lásku P. Marie! Je to láska sdílná, která ze srdce dobré přeje, je to láska starostlivá, která podle sil svých dobré činí, je to láska sloužící, která ve službě jiných zapomíná svých starostí.

Návštěva P. Marie u tety Alžběty je první radostný svátek křesťanské lásky, která dáti chce a také dává sama sebe, která se chce obětovati a také obětuje, je to den triumfu mateřství.

Abychom vylicili důstojně tuto lásku, musely by mluviti tiché stěny nazaretského domku, neschůdné cesty judských hor, dům kněze Zachariáše, abychom slyšeli, co láska P. Marie myslila, mluvila, konala. Návštěva P. Marie v domě Zachariášově je velebný Magnificat pomáhající lásky, při jehož nebeských zvucích zaplesalo nemluvnátko v životě matky a Alžběta byla naplněná Duchem Svatým.

Dozněl snad tento chvalozpěv? Nedozněl! Ohlas jeho slyšíme vždycky, kdykoliv se modlíme tajemství radostného růžence: Se kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila.

Kdo uvažuje toto tajemství, *slyší vroucí prosbu P. Marie: Dítě, uvažuj mé cesty, následuj mě, abys došlo spásy; slyší mateřskou výstrahu: Nezapomínejte lásky pomáhající! Křesťanství je láska a láska je křesťanství.*

Nikdo se nenazývej dítkem mariánským, kdo neneseš životem jako drahokam ducha Mariiny lásky.

Se kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila. To je požehnání mariánské pomáhající lásky, mariánské kázání o duchu křesťanské charity, mariánská škola lásky sloužící a pomáhající.

Tohoto ducha Mariiny lásky nutně potřebuje naše doba, neboť právě doba naše, doba tělesné a duševní bídy celých zástupů, úpěnlivě volá zachránce, právě nyní tělesné a duševní chřadnutí ohrožuje masy více než kdykoli jindy. Všude stojí bída a volá o pomoc, jako příšera šklebí se na nás při každém kroku. Dračí símě tělesné a duševní bídy strašně bují, bída hlasitěji a hlasitěji volá křesťanskou charitu a prosí slovy Isaiaše (52, 4): »Rozšiř prostor stanu svého, nešetř!« Bude-li bída marně volati o pomoc, nepoznal křesťanský lid vážnost chvíle, nesplnil své nejsvětější povinnosti. Duch pravého křesťanství je duch z ducha Mariina.

Je nutno, aby Mariin duch pomáhající lásky, prohrátý svatým ohněm mariánské

úcty a provázen požehnáním matky krásného milování, procházel křesťanské země a těšil smutné, sytil hladové, vyhledával nemocné, podepřel klesající, uklidňoval zoufající, dával přístřeší nemajícím kam hlavu položit, nahé odíval, hříšníky varoval a poučoval.

Mariin duch lásky pomáhající! Kéž by tento duch přes hory spěchající Panny procházel našimi krajinami, naším národem a činil dobro! Tisíce a tisíce ubožáků tělem i duchem ho volají a budou žehnati jeho příchodu.

Se kterým. jsi, Panno, Alžbětu navštívila. Z této modlitby slyšíme úpěnlivé volání nešťastných Magdalen: *Pomozte nám!* Ještě v nás dríme plamének dobré vůle, nedejte mu shasnouti. Kdo radou a pomocí padlou duši pozvedne z prachu a bláta hříchů a tím jí vrátí víru v lidskou důstojnost, vykonal největší čin lásky. Kdo hříšníka odvrátí od bludné cesty, vysvobodí duši jeho od smrti a přikryje množstvím hříchů.

Se kterým. jsi, Panno, Alžbětu navštívila. To je spolková modlitba Vincenciánských spolků; zásvětná modlitba moderní pastorače a nádražních misií; útěšná a požehnání přinášející modlitba křesťanské charity; stavovská modlitba nutného apoštolátu laického. »Zeň sice je mnohá, ale dělníků málo.« (Mt. 9, 37.) Mariin duch lásky pomáhající musí poslati dělníky na vinici, aby »shledávali, co se bylo poztrácelo, zpět přiváděli, co bylo rozptýleno, obvázáli, co bylo polámano, posilnili, co mdlého, opatrovali, co

silného a tučného» (Ez. 34, 16.) — hledající jediné čest Boží a spásu duší nesmrtelných.

Křesťanství jest opovrženo, Církev opouští její masu svedeného lidu. Jedině *Mariin duch pomáhající lásky může vrátiti křesťanství úctu a Církvi vážnost.* Proto voláme se žalmistou: »Ve své kráse a velebě vyjed', úspěšně táhni vpřed a panuj! (Ž. 44, 5.) Ano, panuj! Opanuj lidská srdce, opanuj srdce národů! Duch Mariin pomáhající lásky se táže: Jak mohu pomoci jiným? Jedinou vášní této lásky je přiváděti jas sluneční do života ubožáků a útěchu do srdcí utrpením zkrušených; její žaloba zní: K ztraceným dnům počítej všecky, v nichž jsi ničeho nevykonal ve službě lásky; její chloubou jest: Můžeš býti třeba posledním na zemi, nahotu svou zakrýváti šatem žebráckým, sloužíš-li lásce, jsi králem v očích Božích a máš krásnou korunu na hlavě své!

Mariin duch lásky pomáhající! Plody své sklízeti bude při posledním soudu, kdy život náš bude vážen na vážkách lásky pomáhající. Běda, bude-li nalezen příliš lehkým! »Pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste učinili» (Mt. 25, 40).

Jako rozmilá andělská píseň znělo Magnificat pomáhající lásky v domě Zachariášově. Kéž by ty roztomilé tóny stále zněly světem! Ó, zvučte a zněte dále, zvučte všude tam, kde jsou křesťanská srdce, která dovedou potěšiti a uklidniti, zvučte všude tam, kde jsou křesťanské oči, které dovedou

bídu viděti, kde křesťanské ruce, které dovedou dávat i pomáhati. Zněte dále chudobě k blahu, bolesti k útěše, nouzi k radosti, Církvi ke cti, světu k požehnání. »Nyní však trvají víra, naděje, láska, tyto tři; ale největší z nich je láska« (1. Kor. 13, 13).

3. KTERÉHO JSI, PANNY, V BETLEMĚ PORODILA.

Věčně požehnanou zůstane chvíle zrození Krista v Betlemě z Panny. Chvíle ta značí *příchod Spasitele na svět, značí i povznesení ženy, kterou zbavuje hanby a opovržení a činí ji dítkem Božím. Ta chvíle překleňuje propast, která dosud dělila muže a ženu, a prohlašuje slavnostně: Máte stejná práva, stejné povinnosti, stejnou milost. Co je zakázáno ženě, je zakázáno i muži, co zneuctívá ženu, zneuctívá i muže.*

Starověk pohrdal ženou, pokládal ji za otrokyni, evangelium Kristovo ctí ženu, že je sestrou matky Boží. Tajemství zrození Spasitele z Panny je tajemství důstojnosti ženy a jejího šlechtictví.

Čím byly ženy ve dvaceti křesťanských stoletích, za to děkují betlemskému Dítěti a jeho matce. Ženy, které dnes staví se do počtu nepřátel Krista, opouštějí původce své důstojnosti a velikosti, stanou se opět otrokyněmi světa pohanského.

Nejkrásnější píseň o důstojnosti ženy a matky dovede zpívat i jen víra, *nejhlasitější*

chvalozpěv mateřské důstojnosti je modlitba: Kterého jsi, Panno, v Betlemě porodila.

Veliká je Maria ve sboru panen při chrámu jerusalemském, veliká v Nazaretě, když ji anděl nazývá milostiplnou, největší v chlévě betlémském při zrození Krista, neboť stává se matkou toho, kterého Bůh nazývá milým Synem svým. Žádná důstojnost nevyrovná se důstojnosti matky Boží.

Andělé stále patří na tvář Boží, je to velké vyznamenání, většího dostávalo se důstojností matky Boží Panně Marii, kterou nazývají andělé svou královnou! S patriarchy obcoval Bůh jako otec s dětmi, sděloval jim svá zaslíbení, s Marií se spojil tak úzce jako s nikým jiným, učinil ji matkou Boží a pro tuto důstojnost královnou patriarchů. Maria matka Boží jest i královnou proroků! Požehnané mezi ženami s božským Dítětem v náručí volají nebe i země: »Tys sláva Jerusalema, tys radost Israellova, ty čest jsi lidu našeho!« (Jud. 15, 10.)

Maria s božským Dítětem v náručí volá ženám: Veliké věci učinil mi ten, jenž je mocný, veliké věci učinil i vám, má čest jest i vaší ctí. Zrození Ježíše Krista posvětilo a ozářilo povolání matky. Svatá noc učí ctíti matku, neboť její povolání je velmi vznešené. Od okamžiku zrození Ježíšova je slovo »matka« svatým slovem, máme je tedy vyslovovati jen s největší úctou, poněvadž to slova posvětila ústa Syna Božího. Na každou matku dopadají zářivé paprsky z překrásné koruny, která zdobila hlavu matky Boží.

Důstojnost matky jest úctyhodná, je to účast na důstojnosti matky Boží. Matka, která při pohledu na své dítě nepociťuje dech Boží, která neslyší volání dětské duše po Bohu a náboženství, je zemí bez slunce, oltářem bez svící. Spasitel a jeho matka jsou pravé matce vnitřním světlem, které ozařuje cesty mateřství.

Láska mateřská je láska nejsvětější a nejsilnější. S vděčností a věrností až do hrobu vzpomínáme lásky mateřské, kterou ozářila láska P. Marie k svému dítěti. Mateřská láska je láska nejčistší, nejkrásnější odlesk Boží lásky. Tak svatá je láska mateřská, že ona jediná mohla jednorozeného Syna Božího objímati oběma rukama. Je-li na světě láska, o které praví sv. Pavel: »Všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všecko přetrpívá, nehledá svého prospěchu« (1. Kor. 13, 7) — pak je to láska opravdové matky.

Slovo matčino je svaté slovo jako slovo kněžské. Mateřství P. Marie posvětilo slova matek. Ke cti matkám svým můžeme a smíme říci před mariánským obrazem — a tisíce lidí budou přisvědčovati — co jsme slyšeli ve školách, zapomněli jsme, co matka v tichých chvílích nám vepsala do srdcí jako nejsvětější památku svého života, nezapomeneme nikdy. Z toho viděti, že každá matka má před Bohem velikou zodpovědnost. Každá matka má spolupůsobiti na uskutečňování božských plánů. V dítěti slouží matka budoucnosti, věčnosti.

Zrození Ježíše v Betlemě varuje: Kdo matkou pohrdá, není hoden, aby ho země

nosila. Dítě, které nectí matky, je dítě nezdravné, dítě, které neposlouchá matky, je vyvrhel. »Oko, které pohrdá matkou, vyklubají krkavci u vody a mladí orlové je snědí« (Př. 30, 17).

Rodina, nemající v úctě slova a obraz matky, není rodina svatá, je to rodina nejvyš ubohá. Národ, který nechrání a nectí důstojnosti matek, který nežehná matkám budoucím, je národem ztraceným. *Národ je tím, co z něho udělají matky.* Dobré matky vychovávají velikány zítřka, sloupy budoucnosti, mají tedy větší význam než učenci, umělci, státníci. Važme si matek jako královen z milosti Boží! Matka jest úctyhodná jako kněžka, třeba nosila šat žebračky. Pro jiné trpí, jest obětní beránek dětí. Važme si matky, ctěme ji!

Duch matčin vtiskuje ráz přítomnosti, v rukou matek jsou i osudy budoucnosti. *Jaké matky dnes, takový národ zítra.*

Kterého jsi, Panno, v Betlemě porodila. Magnificat mateřské důstojnosti! *Velebí spolek matek.* Spolky matek jsou nejpotřebnější spolky přítomné doby. Dejte každé farní osadě veliký, dobře vedený spolek matek, a nepotřebujete žádných spolků jiných, všecky jsou pak zbytečné. Dejte nám dnes svaté matky a zítra budeme míti hodné jinochy a bezúhonné dívky. Dejte nám svaté matky a národ náš bude brzo národem zbožným, svatým. Jaká matka, takové děti; dobré matky, dobré děti, špatné matky, špatné děti. Jmenujte mi jediného velikána světských a církevních dějin, jenž ne-

měl hodnou matku nebo ženu! Francký král Chlodvik vzývá u Zülpichu Boha Klotildina a modlí se s celým národem křesťanské Credo.

Veliké jsou moc a zásluhy žen. Augustin modlitbou a příkladem matky své stává se světcem. Jak mocná je modlitba matky, jak mocný její příklad! Svatá Nonna vychovává Řehoře Naziánského, svatá Emilia svatého Basilia. Ženy prvních dob křesťanských velmi svědomitě a věrně plnily své povinnosti, mohly a měly by v tom ohledu býti vzorem dnešní ženě. Když Chrysostom sám tak nadšeně mluví o křesťanské výchově a mravním vlivu křesťanské ženy, jsou slova jeho jen ozvěna toho, co zvěděl od matky. Svatá Blanka jest učitelkou svatosti francouzského krále Ludvíka. Dejte nám katolické matky a budeme míti katolické děti; dejte nám svaté matky a budeme míti svaté děti.

Vážně churaví rodina, vážně churaví i národ. *Co zachrání rodiny i národy?* Úcta k matce Boží! Udržováním a chráněním této úcty, udržujeme a pozvedáme i úctu k mateřské důstojnosti. Národ, který chce udržovati mateřství státní odměnou, dělá hanbu matkám poctivým. Láska mateřská je příliš svatá, ta se penězi platiti nedá. Důstojnost matky je příliš cenná, ta se penězi platiti nedá! Láska mateřská, povolání mateřské žije z oběti, rodinný život z mateřské lásky.

Učme křesťanský lid modliti se třetí tajemství radostného růžence a není třeba

státní ochrany matek. Úcta k mateřské důstojnosti a povinnosti a mateřskému právu je něco samozřejmého.

Náš národ může zachrániti jen živá víra, rodině vrátiti ztracenou svatost jen úcta k matce Boží. Dnešní žena nechce býti matkou, vůli matkou býti může jí vrátiti jen úcta k matce Syna Božího. Obnova rodin, obnova pojmů o mateřských obětech i povinnostech, musí vycházeti od jesliček, jen podivuhodné tajemství betlémské může nadchnouti ženu pro oběti mateřství, jen matka Boží s děťátkem v náručí obnoví vybledlé a zmizelé ideály o důstojnosti a povolání matky, jen matka Boží připomíná ženám obrovskou zodpovědnost matky. Chceme-li obnoviti rodiny a národy, musíme pokorně poklekat u jesliček. Rodiny a národy nezachrání osvěta, materiální odměna pro matky i děti, zákonodárství, nýbrž úcta k Bohorodičce s děťátkem v náručí.

Kterého jsi, Panno, v Betlémě porodila. To je nejkrásnější modlitba budoucích matek, vyjadřuje totiž důstojnost a velikost matky. Je to útěšná modlitba v těžké hodině mateřství; je to děkovná modlitba ve chvílích mateřských radostí; je to ranní a večerní modlitba v mateřských starostech; je to prosebná modlitba mateřské lásky; je to zásvětná modlitba spolku křesťanských matek.

Kterého jsi, Panno, v Betlémě porodila. Katolické matky do této modlitby zahrnují starosti své i svých drahých, starosti rodiny

i dětí, a tím je kladou v nejlepší a nejspolehlivější ruce, v ruce matky Boží.

Třetí tajemství radostného růžence volá: Ctěte matky, jsou hodny nejvyšší úcty! Milujte matky, nejsvětější láska je láska mateřská! Mějte ve veliké vážnosti povolání mateřské, jeť to účast na božských právech. To je prosba matky Boží.

4. KTERÉHO JSI, PANNÓ, V CHRÁMĚ OBĚTOVALA.

Čím by byl svět bez lásky? *Láska* je život, nenávist smrt. *Láska* světlo a teplo, nenávist tma a studeno. *Láska* radost a mír, nenávist smutek a boj. *Láska* harmonie a pořádek, nenávist chaos a nepořádek. Odstraňte lásku a život na zemi nemá ceny. Vypud'te z rodin věrnou lásku manželskou, vděčnou lásku dětskou, nesmrtelnou lásku rodičů — a peklo vybuduje svůj stánek tam, kde má vládnouti rajský mír. Vyžehňte z národů lásku smířlivou, zapomínající, sjednocující — a nejpršíšernější démoni pekla budou tu prováděti svou vše ničící hru.

Lásku vyhnala třídní, stranická a národní nenávist. Kéž by se brzo k nám vrátila! Kéž bychom se cítili a byli opravdovými dětmi jednoho Otce, společně se rmoutili, společně radovali! Kéž by se probudila v nás láska k oběti, odříkání, utrpení! *Láska žije z oběti, život z lásky, bez obětí musí zemřít.* Kdy nastane ta toužebná chvíle? Až

se uplatní víra, která mluví o požehnání kříže, až bude lidstvo radostně a ochotně zpívati chvalozpěv lásce obětavé!

Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala. Patří toto tajemství do růžence radostného? Není to dissonance v radostné písni Panny a matky milostiplné? Nevylučují se radost a oběť jako Ano a Ne, jako život a smrt? Nevylučují, neboť bez obětí není pravé radosti. *Nejplodnější matkou radosti jest ochota a vůle přinášeti oběti.* Není růže bez trní, musí býti noc, mají-li zářiti hvězdy. Pravá radost je vykupována oběťmi. Maria, příčina naší radosti, nebyla by matkou Boží, kdyby nebyla schopná a ochotná přinášeti největší oběti. V chrámě jerusalemském je posvěcena slavnostně na kněžku, učitelku obětí.

Maria, matka milostiplná, nemusela se podrobiti zákonu očisty, její roucho je bělejší sněhu libanonského a její duše světlejší svatyně na Sionu, k plnění zákona pudí ji duch obětavosti. Královna duší obětavých v chrámě jerusalemském klade mlčky božské Dítě do loktů Simeonových, aby jí tento ctihodný služebník Boží předříkával velice dojemnou modlitbu obětní: »Tento jest ustanoven ku pádu a ku povstání mnohých v Israeli a na znamení, jemuž budou odpírati, a tvou vlastní duši pronikne meč« (Lk.2, 34).

Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala. Vznešená chvíle obětování Syna Božího v chrámě jerusalemském jest otřásající pře-

drážka k Stabat mater, prorocký výhled na kalvářský kříž. Tento jest ustanoven ku pádu a ku povstání mnohých a tvou vlastní duši pronikne meč. Syn a matka jsou jmenováni v jednom dechu. V utrpení a spoluutrpení mají býti spojeni jako dva trámy kříže. Na jednom obětním oltáři mají státi jako kněz a přísluhující levita. Obětování v chrámě je první oběť v životě P. Marie, od té doby je životní cesta její cestou obětí, která se končí u paty kříže.

Duše P. Marie jest obětní oltář, na němž čistě a jasně hoří svatý plamen obětavé lásky. Koruna a dokonalost velikosti P. Marie jest její vůle k oběti, tato vůle jest i matka a královna všech její ctností.

Obdivujme její andělskou čistotu a volejme plní údivu: »Ó, jak krásné jest čistotné plémě v skvělosti! Nesmrtelná jest jeho památka« (Moud. 4, 1).

Duch Boží sám mluví s plným údivem: »Všecka jsi krásná, má přítelko, poskvrny na tobě není« (Velepíseň 4, 7).

Čistota matky a královny jest obětavá láska — bez obětavé lásky není čistoty.

Velebme všemi jazyky světa *pokoru P. Marie*, která v okamžiku nejvyšší pocty nazývá se dívkou Páně; pokora matky jest obětavá láska. Bez ducha obětavosti není pokory.

Velebí duše má Hospodina — původ a posvěcení zbožnosti jest obětavá láska; bez obětí není pravé zbožnosti.

Před obrazem královny duší obětavých pravím: Zbožností není cit a nálada, není modlitba, není denní svaté přijímání, nýbrž vůle k oběti. Řekněte mi, kolik máte vůle k obětem a já vám řeknu, jak veliká a hluboká je vaše zbožnost. Duch Mariin je duch obětí.

Při pašijových hrách v Oberamergau táže se Pán při odchodu z domku nazaretského své matky, jakou odměnu žádá za všecku lásku mateřskou a za všechny mateřské starosti. Maria odpovídá: Abych s tebou, Pane, mohla trpěti. To je duch Marie Panny, duch obětí.

Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala. To je chvalozpěv obětavé lásky, *škola obětí*. V této škole učily se nesčetné duše svatému umění: Milovati oběti a cvičiti se v nich. V mariánské škole radostné obětavosti stává se dítě hrdinou, jinoch silákem jako Samson, panna zmužilou jako Debora, křesťanská matka tak ochotnou přinášeti oběti jako hrdinná matka makkabejská. Z mariánské školy obětavé lásky vycházejí nesmrtelní hrdinové, kteří konají divy ve službě Boha a bližního. Duch obětavé lásky stavěl nemocnice a asyly pro chudé a opuštěné a mrzáky všeho druhu; Mariin duch obětavé lásky nadchnul sv. Vincence z Pauly trávit život se zajatci v nezdravých prostorech, obětovati se pro ně a za ně, ze sv. Petra Klaverského udělal otroka otroků. Dějiny křesťanské charity jsou překrásný Magnificat obětavé lásky.

Tato svatá láska navštěvovala nešťastníky všeho druhu v nevlídných světničkách jako anděl světla, aby je těšila, a obšťastňovala. Vyhledávala chudé, opuštěné, nemocné a starala se o ně.

Nebude-li srdce naše proniknuto svatým plamenem obětavé lásky, musíme vyhnati ze světa všechny starosti a všechna utrpení. Kdo může a bude trpěti, nežije-li láska k obětem? Kdo bude snášeti břímě chudoby, nežije-li láska k obětem? Nebude-li v našem národě lásky k obětem, zahyne, zvoňte mu umíráčkem, neboť naší době může přinésti záchranu a spásu jen veliká láska k obětem.

Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala. To je modlitba duší obětavých, nosičů křížů, kteří potřebují vytrvalosti a zářícího příkladu; je to modlitba lidí bolestmi a starostmi obtížených, kteří nutně potřebují útěchy a vedení chránící ruky; je to modlitba pravých následovníků Kristových, kteří hledají cestu dokonalosti.

Zachránci národa a proroci lepších dob nejsou ti, kteří pod heslem svoboda odstraňují zákony a povinnosti. Jako tvůrce lepšího zítřku, jako vůdce ze tmy a bídy ke světlu a klidu ctíme ty, kteří dovedou nadchnouti masy pro požehnání obětí. Spása a zlepšení spočívají v největším rozšíření Mariina ducha obětavé lásky v životě jednotlivců, rodin, národů. Jako svědků bojte se těch, kdo slibují ráj na zemi. Od té chvíle, kdy kletba Boží stihla zemi, je ráj zemi

navždy ztracenou. Od křížové cesty našeho Spasitele je každá pravá cesta jednotlivců i národů cestou obětí!

Lepší chvíle může způsobiti jen duch Mariiiny obětavé lásky. Dejte každé farnosti legii obětavých duší, duší nežistných, sloužících jen pro čest Boží, velikých i v maličkostech, tichých v utrpení, příkladných v odříkání, vždy veselých — a pak čekejte lepší ráno národa. To jsou velikáni doby, vůdci k výšinám, kněží a králové zároveň, to jsou žáci z mariánské školy obětavé lásky; ti zmohou všecko: Chudobu žehnají, práci ctí, utrpení vítězně přemáhají, nenávisť odzbrojují, kříž líbají, smrt vítají.

Ve 13. století způsobili Albigenští v jižní Francii hrozné spousty ve všech oborech lidského života. Kostely byly vypleněny, udělování svátostí zakázáno, božské i lidské zákony zneuctěny, uspokojení všech chtíčů za dovolené prohlášeno. Všecky tresty státní i církevní vrchnosti marny. Co nedokázaly moc a hrozby, dokázal sv. Dominik svým růžencem. S Mariiným duchem nejvznešenější lásky obětavé šel mezi poštvaný lid, získal a nadchnul jej pro P. Marii a modlitbu růžence a nemožné bylo možným, neuvěřitelné pravdou, nastal klid a pokoj.

Duch Albigenských šíří se v našem lidu. Kdo přivede jej k pokoji a klidu? Násilí toho nedokáže, zákony toho nedokáží, to dokáže jen Mariin duch obětavé lásky. Skrze Marii k Ježíšovi, skrze Ježíše k věčné blaženosti.

5. KTERÉHO JSI, PANNÓ, V CHRÁMĚ NALEZLA.

Poslední prosba P. Marie tímto tajemstvím vyjádřená zní: *Zachovejte věrnost Synu mému* jako jsem mu ji zachovala já. Tato prosba je zároveň výstražné napomenutí: Běda člověku, jenž není Kristu věren! Toto tajemství je Magnificat věrnosti ke Kristu.

»Synu, proč jsi nám tak učinil? Hle, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe« (Lk. 2, 48). To jest obsah pátého tajemství radostného růžence, je to text k chvalozpěvu věrnosti ke Kristu.

Kolik bolestí a starostí mateřského srdce obsahují slova ta! Kolik v nich žhavé touhy po Kristu! Tři dni byla Maria bez Krista, byly to chvíle mučivé bolesti a strašlivé starosti, úzkostlivé chvíle mateřské věrnosti. Byla to anticipace Velikého pátku. Do této scény v chrámě jerusalemském sahají stíny kříže.

Tři dni odloučenosti od Krista, tři dni bez Krista, zranily duši P. Marie až k smrti. Duše její chvěje se strachem, úzkostí a hrůzou, kde je světlo očí, kde útěcha života. Kristus, její život, je-li ztracen, co jí může život dáti? Kristus její radost, je-li ztracen, kdo ji může potěšiti? Kristova přítomnost její štěstí, vzdálenost největší neštěstí.

Synu, proč jsi nám tak učinil? Tak nařiká a táže se věrnost P. Marie ke Kristu. Ten nářek a ta otázka mluví celému světu:

V blízkosti Krista je mír a spokojenost, zachovejte mu věrnost! Kristus je život; Krista ztratiti znamená smrt, zachovejte mu tedy věrnost! Kristus je světlo, bez Krista tma, Kristus pravda, bez něho tápání v bludu a tmě, zachovejte mu tedy věrnost!

Je třeba dokazovati toto tvrzení? Jako nejlepší důkaz jistě stačí rozpory a hádky těch, kteří ztroskotali ve víře v Krista-Boha. Nejsou nejlepším důkazem fanatická zášť a nenávist renegátů a odpadlíků? Není nejlepším důkazem zoufání tak mnohých, kteří opustili a ztratili víru svého mládí? Jidáš je vede a ten musí doznati: Zhřešil jsem zradiv krev spravedlivou. Za ním jde celá řada těch, kteří musí doznati s Voltairem: Jsme opuštěni Bohem a lidmi, kteří s nadčlověkem Nietschem končí šílenstvím. Všichni ti, kteří přísahali Kristu věrnost, pak jej opustili a zapřeli, musí dosvědčiti, že nevěrnost ke Kristu je počátek pekla, stálý nepokoj, stálé hoře.

Stará pověst vypravuje: V dobách křížáckých výprav přišel jeden šlechtic do tureckého města Smyrny. Netáhl s křížáky dále, neboť Fatima, sličná dcera sultánova, jej zdržovala a půvab turecké princezny byl tak mocný, že rytíř zapomněl na víru i vlast. Před mohamedánským knězem odpřisáhl křesťanství a jako paša usadil se v pohádkovém paláci Fatimy. Ale štěstí se tu neusadilo! Jako příšery trápily ho vzpomínky na dobu křesťanství, dobu věrnosti ke Kristu. Tu se hlásila smrt — prudká horečka vrhla pašu na smrtelné lůžko — mnohem

více trápily výčitky svědomí. Ve snu slyšel vyzvánět zvony domoviny, viděl se v brnění před oltářem zdvihati meč a přísahati Kristu věrnost. V těch chvílích křičel: Fatimo, Fatimo, co jsem ztratil, když jsem tě získal! Jednou přišel posel s hlášením, že nový transport zajatých křesťanů byl sem dopraven a mezi nimi je staříčkový, ctihodný mnich. Poslední slabý paprsek naděje proniká do duše umírajícího paši. Dává si mnicha zavolat a táže se, zda je nějaký hřích, který nemůže býti odpuštěn. Není hříchu tak těžkého, odpovídá mnich, neboť Syn člověka přišel hledat a spasit, co zahynulo. Paša se uklidňuje, ale jen na chvíli. Výčitky svědomí nedají mu klidu: »Můj zločin je větší, než abych zasluhoval odpuštění« (1. Moj. 4, 13). Nevěrný Kristu, ztratil víru i naději, na smrtelné posteli nechce se jím učit, umírá jako oběť zoufalství.

Tato pověst praví jasně a hlasitě: Na cestách nevěry ke Kristu, nerostou květy štěstí, nehledejte tu pokoj a spokojenost, tu roste nepokoj a zoufalství. Svědkem toho přítomnost Kristem pohrdající. Z její tváře to vyčteme, z jejího nářku slyšíme, že Kristus nedá se beztrestně zapíratí. Kletba nevěrnosti ke Kristu je Kainův duch neklidu moderního světa, který nenalézá nikde odpočinku.

Kdy nastane zlepšení? Musíme hledati Krista, býti proniknuti duchem tohoto tajemství radostného růžence! Kdo chce zlepšení bez Krista, pozná velmi brzo svou bezmocnost. Kdo vidí zlepšení v nepřátel-

ství ke Kristu, připravuje zříceniny. Kdo vidí zlepšení ve spojení s Kristem, tomu věřme, to je tvůrce nové, lepší doby. Zlepšení nastane, vyznáme-li veřejně před celým světem, že jsme lidem katolickým, že zákony Kristovy jsou nám nedotknutelnými, že Kristova Církev je božským zřízením.

Do parlamentů musíme volati hlasem hromovým: Udržujte křesťanský život lidu, nevěra ke Kristu je hrob národa! Do školních místností musíme stále a stále volati: Duch a požehnání školy je věrnost ke Kristu, nevěrnost jest neštěstí a kletba školy! Rodinám musíme důrazně připomínati: Chcete-li býti zdravým kořenem národa, musíte Kristu zůstat věrné! Jako drahokam chraňte křesťanské zásady o povinnostech rodiny, manželství, o požehnání dětí, jejich právech a povinnostech. Vaše záhuba nevěrnost ke Kristu.

Byli jsme Kristu věrní? Nazýváme ho Mistrem a netážeme se ho; světlem a nejdeme za ním a k němu; pravdou a nevěříme mu; cestou a nejdeme po ní; životem a netoužíme po něm!

Jsmo Kristu věrní? Vzpomeňme na první svaté přijímání a sliby učiněné, vzpomeňme na dobrá předsevzetí při každé svaté zpovědi, vzpomeňme na sliby při svatém biřmování, kdy jsme se stali bojovníky Krista, vzpomeňme na přísahu věrnosti při svátosti stavu manželského! A spočítejte, můžete-li, ty nevěrníky! Jsou jich celé legie! Bude me nad nimi volati Běda? Nikdy a nikdy ne! Duch lásky křesťanské nám toho nedo-

voluje. Pláčeme nad ztracenými sestrami a bratry, nad ztracenými syny a dcerami, ale neodsuzujeme jich, jsou to nešťastníci, máme s nimi soucit, modlíme se za ně. Kdybychom měli nesvědomité rodiče, kteří více hledí na prospěch hmotný než duševní blaho, rodiče ve víře lhostejné, necitelné, zlomyslné, možno, že bychom klesli ještě hlouběji. Budeme nešťastníky ty vyhledávati a získávati je láskou a dobrým příkladem. Na ně budeme pamatovati při modlitbě posledního tajemství radostného růžence.

Kterého jsi, Panno, v chrámě našla. To je důvěrná modlitba duchovních správců, kteří s pláčem hledají ovečky ztracené; to je prosebná modlitba rodičů, kteří oplakávají nevěru synů a dcer; to je modlitba ohrožených ve víře; to je plamenná modlitba Kristu věrných.

Nejlepší ochránkyně věrnosti ke Kristu je P. Maria. Kdo ji ctí, ctí i jejího Syna. Mariánská úcta je základ úcty ke Kristu, láska k Marii vede i ke Kristu, věrnost Marii jest i věrností ke Kristu. Kde vymírá láska k matce, vymírá i láska k synovi. Růženec v ruce katolíka je doklad jeho věrnosti a lásky ke Kristu. Vážme si modlitby svatého růžence, dbejme, aby se i domácí modlili s námi, dejme růženec do ruky již dětem, a bude více věrnosti ke Kristu a více lásky k němu, a tím i více lásky k bližnímu, více lásky ve světě!

II.

1. KTERÝ SE PRO NÁS KRVÍ POTIL.

Tajemství růžence bolestného jsou *dojemné Miserere* lásky smírné, lásky zneuctěné, lásky trním korunované, lásky nesoucí těžký kříž a lásky ukřižované.

.. *Který se pro nás krví potil.* Proč se potí Spasitel krví? Za hříchy všeho lidstva! Tak ohromná je zloba a tíha hříchu. Můžeme se hříchu zbavit? Ano! A čím? Pokáním! *Pokání! Pokání!* Tak volá královna svatého růžence, tak volá a prosí Kristus, když se modlíme toto tajemství.

Jaký je následek hříchu? Odpověď dal Bůh v ráji, když požehnání změněno v kletbu, světlo ve tmu, radost změněna v bolest a život změněn ve smrt; odpověď dává Kristus svým potem krvavým v zahradě getsemanské.

V Getsemani je noc, je to temná noc smrtelné úzkosti, teskná noc největšího duševního utrpení, přebolestná noc opuštěnosti, hrozně tíživá noc hříchů. Všude noc, jen v srdci toho, který se pro nás krví potil, svítí jasné světlo, v jeho srdci plápolají svaté ohně lásky, lásky široké jako svět, hluboké jako moře, vysoké jako nebe, lásky sahající až k branám pekla — je to *ohně smírné lásky*. Tato smírná láska božského Srdce je láskou nejvyšší, která trpí a krvácí pro jiné; je láskou nejmocnější, usmi-

řuje Boží spravedlnost; je to láska, která svět vykupuje a lidstvo s Bohem smiřuje. Vážná otázka Boha v ráji: »Adame, kde jsi?« (Gen. 3, 9.) žádající od prvního člověka zadostiučinění za první hřích, zůstávala nezodpověděnou až do této chvíle. Nikdo nepřicházel zadostiučiniti a nikdo také nemohl uraženého Boha náležitě usmířiti. Ted' se zjevuje druhý Adam, jenž přichází dáti dostatečné zadostiučinění. »Hle, tu jsem!« (Ž. 39, 8.) Činí pokání za nás, pokání hrozné!

V Getsemani sešly se hříchy celého světa. Jakou ošklivost budí v srdci Světce Božího, Syna Božího! »Počal se rmoutiti a teskliv býti«. (Mr. 14, 33.) Jak ho ty hříchy mučí! »Smutná je duše má až k smrti; zůstaňte tuto a bděte«. (Mr. 14, 34.) Jak jsou ty hříchy těžké! K zemi klesá a modlí se: »Otče, všecko je možné tobě, odejmi tento kalich ode mne, ale ne co já chci, nýbrž co ty«. (Mr. 14, 36.)

Který se pro nás krví potil — Kristus dává zadostiučinění nadlidské. Všecky naše útrapy, hořkosti, bolesti jsou jen stín jeho hořkosti, smutku a úzkosti. Hříchy světa jako démonická obluda stojí před ním a šklebí se mu necitelně do očí, vidí je všechny, cítí jejich tíhu, pocituje jejich zlobu, krvavý pot řine se mu s čela a barví kletbou stíženou zemi. Smrt stojí před ním v hrozné postavě, stojí tu i peklo a s posměchem a jásotem ukazuje na miliony těch, kteří i při jeho smrtelné úzkosti, při jeho prolité krvi, při jeho přehořkém utrpení i smrti,

propadnou věčné záhubě. Stojí tu i nenávisť světa a připomíná mu svou zlobu. Jsou tu i apoštolové, ale ti spí. Kristus bdí; láska bdí, krvácí a usmíruje.

Kéž by tato veliká láska Spasitelova vzbudila v srdcích našich vděčnost a věrnost a bázeň před hříchem a peklem! Kéž by nás vedla k následování Krista Pána! Právě následování Krista znamená dosti činit, usmířovati Boha modlitbou, prací, utrpením a smrtí. Následování Krista je svaté a velkomyslné »Bohu díky,« že smím trpět, hladověti, mřít, obětovati se za jiné.

Který se pro nás krví potil. Slyším tu prosbu P. Marte: Neopouštějte mého Syna v Getsemani, pojd'te zadostčiniti s ním! — Celý svět leží ve zlobohu, praví svatý Jan (1. Jan 5, 19). Pravý život skutečného křesťana musí býti stálou smírnou obětí. V době, která hřích jako vodu pije a doporučuje užívati radosti a všeho, dokud je čas, musí život katolického křesťana býti hořící svící obětní, která se stravuje pro své i cizí hříchy; musí býti věčnou lampou, která shasne v blahém pocitu, že žila a dostičinila za jiné; musí býti harfou, která ve dne v noci hraje píseň smíru a dostiučinění. Každý den musí býti dnem smíru, každá oběť obětí smírnou, každé svaté přijímání přijímáním smírným. Největší dobrodinci lidstva, zachránci národů jsou ti, kteří se učí duchu smírlivosti u Krista krví se potícího. Budeme-li marně volati k práci lásku smírnou, nezabráníme zkáze, svět bude zráti k zániku.

Smír je síla a pokoj, radost a útěcha, láska a život, zjev a projev svatosti. Kristus se krví potil pro nás, snažme se přinášeti oběti i pro jiné, káti se za sebe i jiné, dostičiniti za sebe i jiné. Konejme rádi a ochotně skutky smírné lásky, žijme a jednejme v duchu Kristově. Ne ten, kdo mi říká Pane, nýbrž kdo činí vůli Otce mého, vejde do království Božího. Vůle naše musí odpovídati vůli Boží, musí s ní ve všem souhlasiti!

2. KTERÝ PRO NÁS BIČOVÁN BYL.

Pravá radost prohlásila bankrot. Stále vyhledávají nové a nové radosti a zábavy, a svět stále nařiká, že ho nemůže nic uspokojiti. Naše doba volá radost, hledá radost — marná práce! Svět nemůže dáti pravé radosti, poněvadž nezná lásky. Matkou pravé radosti může býti jen láska.

Který pro nás bičován byl. Toto tajemství bolestného růžence ukazuje svatou zemi nejčistší a nejslechetnější radosti, Boží zemi převeliké lásky vykupitelské, zemi, kde láska k lásce se pojí.

Který pro nás bičován byl. Nebe i země žasnou nad obrovským ponížením Syna Božího z lásky k nám! Láska zneuctěná!

Král David, přítel a miláček Boží, těžce zhřešil. Královská koruna jeho ztratila nadzemský lesk, koruna milosti spadla s hlavy jeho. Tma zakryla duši dříve tak krásně zářící. Z rozkazu Božího přichází

ke králi prorok Natan a vytýká mu hřích jeho. Srdce královo, zahřáté paprskem milosti, modlí se Miserere. Davidovo Miserere stává se modlitbou kajících.

Ve druhém tajemství bolestného růžence slyšíme docela jiné Miserere, *Miserere zneuctěné lásky Syna Božího*, když stojí u sloupu pokryt hříchy celého světa. Božský Spasitel je bičován pro nás. Krev svatá řine se z ran, hrůza nás jímá. Bičování bylo trest pro vyvrhele člověčenstva, pro otroky a lupiče. Bičovaný byl navždy zneuctěn, prstem na něho ukazovali jako na zločince. Apoštol Pavel ohražoval se proti bičování jako občan římský, Kristus z lásky k nám dává se bičovati. Který pro nás bičován byl. To je Miserere zneuctěné lásky. Toto Miserere zní z moře potupy, z propasti bolesti a hanby. Šatů zbaven stojí Boží Syn u sloupu. Andělé nebeští nejsou hodní hleděti mu do očí, tady je nahý vysazen pohledům zevlounů. Ani jediná ruka se nepohnula, aby ho chránila a zakryla ve chvíli největší potupy! Již nežije cit vděčnosti? Kde jsou všichni, kteří dnes zneuctěnou lásku dříve ctili a milovali? Opanovala nevděčnost pole? Kde je Lazar, kterému nedávno život vrátil, kde Petr, skála jeho Církve, kde Jan, miláček jeho? Již zemřel duch samaritána? »Podoby neměl ni krásy, povržen byl a nejposlednějším z lidí, mužem bolesti, tupen byl« (Is. 53, 2-3). To musely býti viny obrovské, které odpývá Syn Boží u sloupu zneuctěn, opovržen, zapomenut, opuštěn!

Který pro nás bičován byl. To je pláč nad duchem Sodomy, příšerné pokání za hříchy nemravnosti, Boží výstrahy pro smilníky. Spasitel u sloupu bičováný prosí: Nesesmilníš! A jak odpovídá svět na tuto prosbu Spasitele? Svědomí lidu spí, nechce protestovati proti démonu nemravnosti, který řadí hrozněji než mor a válka. Hlas apoštolův volá spícím: »Nemylte se, Bůh nenechá se posmívati« (Gal. 6, 7). Zneuctěná láska prosí: »Napomínám vás, bratři, skrze milosrdenství Boží, abyste vydali tělo své v obět živou, svatou, Bohu milou« (Řím. 12, 1).

Hřích bídné činí národy. Svědkem jsou dějiny. Národy, které nezničily mor a války, zničila nemravnost. *Protestujme proti místům hanby, která zneuctívají katolický lid, protestujme proti duchu moderních divadel a biografů, protestujme proti volné lásce, potírejme nemravnost všemi prostředky, chraňme úzkostlivě cit cudnosti ve svých rodinách!*

Který pro nás bičován byl. To je moderní křížácká modlitba proti příšerné velmoci veřejné nemravnosti, která volá k nebi o pomstu a trest. Lidé dobří úzkostlivě se táží: Je ještě možná záchrana? Ano, ale jen v Kristu! Kristův mravní zákon, Kristova milost a pomoc mohou lidstvo zachrániti, jinak nic a nikdo! *Protestujme co nejhlasitěji proti všemu, co uráží stydlivost, volejme vlády a parlamenty k ochraně nevinnosti a mravnosti! Dejte lidu přepychové byty, dejte mu zábavy, dejte mu*

vše, čeho srdce ráčí, postavte jej do země bezstarostnosti — všecko to bude marné, nezachráníte ho, nepovedete-li jej ku sloupu zneuctěné lásky, aby si zošklivil hřích nemravnosti.

Zachránce lidu, vůdce k lepšímu životu bude ten, kdo otevře oči a srdce lidu pro toho, který byl pro nás bičován. *Nejkrásnější duše jsou čisté duše.* To jsou zářící drahokamy z koruny nevěsty Kristovy. Jen národ čistých duší bude národem silným, jen silný národ nezahyne, jen silný národ, poněvadž čistý národ dá nám světce, přímluvce a orodovníky u Boha. Čím více těchto přímluvců, tím více Božího požehnání pro nás i budoucí!

3. KTERÝ PRO NÁS TRNÍM KORUNOVÁN BYL.

Ve staré době žil mocný král. S vojskem svým táhl do cizích zemí, pátil města i vesnice, odváděl obyvatele do zajetí. Činy své dal vtesati do skály, a když cítil blížiti se konec života, dal si vystavěti z velikých kamenů palácovou hrobku, nařídil obložit mrtvolu svou vonnými mastmi. A dnes? Jméno jeho upadlo v zapomenutí a přijde i den, kdy poslední kámen jeho památníku zmizí a písek zasype každou stopu jeho.

Před 19 sty lety žil také král. Jeho království nebylo z tohoto světa, neměl vojska, neproléval cizí krve, nedal jméno své vtesati do skály, nýbrž do lidských

srdeci, podával hříšníkům z čisté lásky ruku, uzdravoval nemocné, křísil mrtvé, chudým pomáhal, všem odpouštěl, za jiné trpěl, nepostavil si hrobky jako králové a přece vidíme ve vesnicích i městech jeho památníky. Tímto králem je Ježíš Kristus, který pro nás trním korunován byl. Jeho hlava pokryta krví a ranami, bolestí a hanbou, jeho rty šeptají *Miserere trním korunované lásky*.

Třetí tajemství bolestného růžence volá ke královskému holdu toho, který pro nás trním korunován byl. Jaký je to hold? Je to královský hold nenávisti a pekla. Šlechtný výhonek Davidův, Syn Boží a Syn Marie, byl jistě hoden jiné cti, uvážíme-li, že jako Boží všemohoucnost a živá láska procházel zemí »dobře čině« všechněm. Svět ho měl nositi na rukou, na zlatý trůn měl býti posazen, v úctě a vděčnosti měla se před ním skláněti kolena, od pólu k pólu měli volati: Budiž mu sláva na věky věkův! Slyšme, co praví chudí a obtížení: Blahoslavlil nás, těšil nás, pomáhal nám, je králem naším, klaňte se mu s námi! A nemocní vypravují: Na nás činil divy své všemohoucnosti a lásky, králem je naším, čest mu vzdávejte společně s námi! A mrtví vyznávají: Nám vrátil život, králem jest, holdujte s námi králi našemu!

Pozvaní nepřicházejí, přicházejí suroví žoldnéři a posmívají se tomu, který pro nás trním korunován byl. »A svlékše ho, přioděli ho pláštěm šarlatovým, a zpletše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu a dali

třtinu v pravici jeho, a pokleknuvše před ním posmívali se mu, řkouce: Zdráv buď, králi židovský!« (Mt. 27, 28-29). Kéž by tu byla láska matky, aby nalila oleje a vína do ran jeho! Matka sem nesmí, pojd'te tedy vy, učení Páně, a chraňte svého Mistra. Či zapomněli jste na přísahu věrnosti, že s ním chcete do žaláře i na smrt jíti? Nepřicházíte? Bojíte se? Ó, pojd'te jen, zabraňte peklu v další hře! Nevidíte na hlavě jeho potupnou korunu královskou? Ne, ní to koruna ze zlata a drahokamů, z květů a vavřínů, je to koruna z trní! Třtina v ruce jeho královským žezlem, kámen jeho trůnem. A k tomuto králi přicházejí vyslanci pekla a holdují mu.

Jaký to hold! Syn Boží je k nepoznání. To je zcela jiný obraz než byl ten v Betlemě, kde požehnaná matka v převelikém štěstí mateřském skláněla se nad Dítětem a klečela u jesliček, když andělé mu zpívali ukolébavku a králové východu přinesli darem zlato, kadidlo a myrhu. To je zcela jiný obraz než byl ten na poušti, kdy zástupové lidu po zázračném nasycení chtěli ho králem učiniti. To je zcela jiný obraz než byl ten v Betanii, když vzkřísil Lazara a mnozí uvěřili v něho. Obraz trním korunované lásky jest obraz k pláči. Ne láska mateřská, srdce necitelného pohana volá: »Ejhle člověk!« Co mu zbylo z celé královské slávy dřívější? Andělé přišli a zpívali královskou hymnu o slávě Boží a pokoji lidí — teď tu nejsou. Živly přírodní velebily svého krále — teď mlčí. Smrt zpí-

vala jásavou píseň svému mocnému veliteli — teď mlčí. Peklo mu holdovalo jako mocnému monarchovi světovému — teď ne. Jen láska mu zůstala, ale ne láska majestátní, krásná jako anděl, laskavá jako matka, vznešená jako královna, nýbrž láska korunovaná trním, která posmívána a zneuctěna zpívá bolestně Miserere.

Jaké Miserere! Jaký královský hold toho, který pro nás trním korunován byl! Bijí ho do obličeje, plijí na něho, posmívají se mu, klekají před ním, posmívajíce se mu jako králi židovskému. Země by se měla otevřít a pohltnout tuto rotu jako pohltila rotu Koreovu. Obecný s nebe měl by spadnouti a zničití ničemné žoldnéře. Což není tento král, je muž se posmívají, skutečným králem věčnosti, není vladařství na rameni jeho? Není to kníže pokoje, Král králů a Pán pánů? Ano, jest! Ale teď to je postava ubohá od paty nohy až ku temeni hlavy. Kamení bychom měli volati k soucitu, když ho nemají lidská srdce.

Mlčky tu stojí Kristus trním korunovaný a toto mlčení je hlasitá a otrásající žaloba, božské Miserere nad Bohu odporujícím duchem pýchy. Tento ďábel pýchy posmíval se korunované lásce. Duch Kristův a duch Luciferův nedají se smířiti. Duch Kristův je pokora, duch Luciferův touha podobati se Nejvyššímu, nad hvězdami vyvýšiti trůn svůj. Pýcha volá po božském dostiučinění, lidé toho nedokáží. Pro pýchu Lucifera nese Syn Boží trnovou korunu potupy a hanby. Proto třetí tajemství bolest-

ného růžence volá několikeré Běda duchu pýchy, hlasitě varuje před světovým lhářem, velmi snažně prosí: Vypovězte bezohledný boj pekelnému duchu pýchy. Kdo propadne pýše, nemůže býti dítkem Božím. Domovem pýchy je říše věčné tmy, otcem Lucifer, její cesty jsou cestami smrti. Pýcha předchází pád.

Vidíme-li padati a hynouti lidi i národy, slyšíme volati anděly spravedlnosti a pravdy: **Následky pýchy! Pýcha předchází pád.** Jsou-li křesťané chladní ve věcech náboženských, je to kletba pýchy. Chceme-li a máme-li býti šťastní v duchu dítek Božích, musíme *do školy trním korunované lásky*, která blahoslaví pravou pokoru, musíme učiniti trním korunovanou lásku učitelkou světa, aby stále vypravovala o strašlivém dostiučinění Syna Božího za pyšné žáky a žákyně Lucifera, aby nikdy nemohla býti umlčena veliká pravda: Jedině Bůh je svatý, jedině on Pán, jedině on Nejvyšší, proto hrozné jest upadnouti v ruce Boží. Křesťanství jest úcta ke cti a dobrému jménu bližního. Kameny, které ruce farisejské na bližního vrhají, jsou vrhány na Krista. Třetí prosba *volá lupičům cti*: Za vás Kristus trpí posměch a potupu; věčně *urážlivým a mrzoutům* volá: Za vás je Kristus trním korunován; těm, kteří *myslí jen na svou velikost a moudrost*, moc a pohodlí, volá potupený Kristus: To všechno i pro vás trpím.

Věhlasný francouzský učenec Chateaubriand ležel na smrtelné posteli v divokých

dnech červencových 1848. Přišel ho zaopatřit abbé de Guerry. Když vstoupil s Velebnou svátostí do světnice, povstal nemocný, obrácen k Velebné svátosti sepnul ruce, a, hluboce dojat rostoucím hukotem děl, hlasitě pravil: Králové padají a odcházejí, ty Pane můj a Bože, neklesáš a neodcházíš, ty jsi Spasitel a Vykupitel světa, tebe nikdo trůnu nezbaví. Revoluce přicházejí a odcházejí, královské trůny a koruny padají a v prachu se válejí, svět vztekle a nenávistně Krista vyhání z veřejného života, rodin, škol, slavnostně prohlašuje: Kristus je mrtev, ať žije Lucifer, všechno marné! Mohou věda a umění a nevěra Krista s trůnu sesazovati, všechno marné! Lidé klesají v hrob, není památky po nich, trním korunovaná Láska žije věčně! Kristus žije! Kristus triumfuje! Kristus je milován! Kristus je věčný Král! Kriste, králi věčné slávy, chraň nás i lid náš, chraň nás všeho zlého!

4. KTERÝ PRO NÁS TĚŽKÝ KŘÍŽ NESL.

»A nesa sobě kříž vyšel na místo, které slove lebečí, hebrejsky Golgota«. Kříž, posvěcený potem a krví Krista, je kříž svatý. Na cestě křížové slyšíme *Miserere lásky kříž nesoucí*. S Jobem může Spasitel volati: »Opustili mne příbuzní a známí, zapomněli mne hosté domu mého. Za cizáka mne mají, hledí na mne jako na cizince« (Job 19, 14). Ano, kde jsou zástupy, které ho

v lepších chvílích radostně vítaly? Na poušti králem ho chtěli přemnoží míti a dnes? Kde jeho učeníci, kteří viděli slávu jeho na hoře Tábor, největší divy jeho lásky ve večeradle? Báli se křížové cesty!

Tak bylo na Velký pátek a dnes není jinak. Kdyby lidé mohli býti svědky jeho božské moci a slávy, šli by za ním, zpívali mu hosanna, vyznávali radostně víru v jeho božství — jde-li cestou kříže, zapomínají minulosti jeho i své, opouštějí ho nevděčníci! To jsou slepí, kteří nevidí slávu kříže, hluchí, kteří neslyší Miserere lásky kříž nesoucí, pošetilci, kteří nevědí, že pravý duch jeho učedníků musí se zapřít, vzít kříž svůj každodenně a následovati Pána. Bez kříže, bez utrpení není křesťanství, bez ochoty nésti kříž není ctnosti a svatosti.

Který pro nás těžký kříž nesl. Cesta následování Krista je cesta křížová, proto křížová cesta je vlastně pravou cestou životní, cestou královskou, kterou všichni opravdoví velikáni jíti musí, bezpečnou cestou k nebi. *Mějme kříž v úctě!* Každý kříž, který neseme, je částí kříže Kristova. Mějme v úctě nosiče křížů! Každý je ctihodný jako Šimon cyrenský, který pomohl Pánu kříž nésti, jako Veronika, která z lásky podává mu šátek k utření obličeje, jako zbožné ženy, které šly za ním. V kříži je spása, život, ochrana proti nepřítelům, soubor nebeských slastí, základ všech ctností, útěcha srdce, naděje života věčného.

Chcete doklady? V dějinách křesťanství je najdete! Ti velikáni ctností, které obdivujeme, stali se jimi ve stínu kříže. Svatý Pavel honosí se svými souženými, svatá Teresie, svatá Alžběta, svatý František z Assisi, svatý František Xaverský a nepřehledné řady jiných byli a jsou žáci a žákyně ze školy toho, který pro nás těžký kříž nesl.

Každá ctnost je ctností zdánlivou potud, pokud nešla křížovou cestou; každá koruna svatosti je z falešného zlata, není-li vyrobena v ohni kříže. Život křesťana bez živé lásky ke kříži není pravým životem.

***Který pro nás těžký kříž nesl.* To je modlitba útěchy a pokoje všech, kteří nesou kříž, to je modlitba nemocných, zneuctěných a pomlouvaných, modlitba chudých a hladových, plamenná modlitba dneška, který trpí bídou mravní i hmotnou.**

V blízkosti Innsbrucku v lese je tichý, osamělý hřbitov. Je tu řada velkých i malých křížů s různými nápisy. Na jednom čteme Chudoba, na jiném Opuštěnost, dále Nemoc, jinde Pomluva atd. Uprostřed stojí Spasitel s křížem a pod ním nápis: Ježíš nesl těžký kříž pro tebe. Ano, Kristův kříž je soubor všech křížů, které neseme.

***Kristův kříž* je potupa a hanba, neboť Kristus na cestě křížové je tupen a haněn. Kristův kříž je bolest a hoře, třikráte pod ním Kristus klesá. Kristův kříž je nevděk a opuštěnost, neboť ho opustili všichni, kterým dobře činil. Kristův kříž je pokání a smír, nese ho pro naše vykoupení. Každý**

ten tichý vzdech božského Trpitele, každá ta krupěj potu a krve volají: Celá cesta od hradu Antonia až na popraviště je via dolorosa, veliký smírný oltář, skropený krví Beránka.

Který pro nás těžký kříž nesl. To jest *evangelium lásky a utrpení*. Kéž by tomu porozuměli všichni, kteří pozdvihují pěstě nenávisti a kletby proti každému kříži života! Všichni, kteří odvrhují jho Kristovo! Chceme býti ještě křesťany? Křesťanství jest ochota nésti kříž. Toužíme ještě po spáse a ctnosti? Ctnost žije z oběti, království nebeské násilí trpí!

Kříž Kristův je radost. Tupeným a pronásledovaným praví: Radujte se a veselte se, odplata vaše hojná je v nebesích.

Svět se bojí kříže. Cesta křížová je smírná cesta, pokání a dostiučinění za hříchy naše. Pro nás Kristus nese kříž. *Mnohý katolík se bojí kříže.* Takovému může nevěra drze volati: Nemáš mi co říci, ztratil jsi duši pravého křesťanství, nemáš více lásky ke kříži.

Nejkrásnější cesta, kterou křesťan jíti může, je cesta křížová, největší chvála učeníka Kristova, že odhodlaně a hrdinně nese svůj kříž!

Který pro nás těžký kříž nesl. To všechno pro tebe! *Co ty činíš pro Krista?* Každý den, celý život musí odpovídati: Ctím kříž, miluji kříž, jdu za Kristem, trpím s ním, abych s ním i kraloval!

5. KTERÝ PRO NÁS UKŘIŽOVÁN BYL.

Ve středověku byl jeden anglický šlechtic králem odsouzen k doživotnímu žaláři. Velice těžko si přivykal novému způsobu života. Jako šílenec si počínal ve své komůrce. Časem se uklidňoval a tu ho vídali zbožně se modliti. Odkud ta změna? Vypůjčil si od žalářníka dláto a ve stěně vydlabal obraz Ukřižovaného. Jednoho dne tak dojemně díval se Kristus na zajatce, že tento v tom viděl zázrak. Zdálo se mu, že ve dne v noci slyší tajuplné hlasy z nadzemských světů, zněly mu tak měkce a sladce, že zapomínal svého kříže a myslel jen na lásku ukřižovanou.

Který pro nás ukřižován byl. To je nejvyšší láska, jakou kdy svět viděl, zázrak v úžas uvádějící nebe i zemi, život i smrt. Klidně může slunce zakrýti tvář svou, slunce Spasitelovy lásky na kříži svítí jasněji a hřeje mnohem víc. Skály kalvárské mohou pohnutím pukati a velikému Trpiteli třikráte svatý volati, takové lásky dosud neviděly. Hrobové se mohou otvírati a mrtví vstávati, ukřižovaná láska je láska přemáhající smrt i hrob.

Chceme-li viděti nejvyšší lásku, musíme do školy ukřižované lásky. Tu vidíme nejkrásnější lásku přátelskou, která, patříc na milého učedníka u paty kříže, volá: »Synu, hle matka tvá!« Tu vidíme nejsrdečnější lásku dítěte, která svůj největší drahokam, srdce až k smrti milující, předává nejmladšímu učedníkovi se slovy: »Matko, hle

Syn tvůj!« Tu vidíme nejvznešenější *lásku k nepřátelům*, která z moře potupy a posměchu prosí Otce: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.« Tu musíme obdivovati oblažující *lásku k hříšníkům*, která kajícímu lotru slibuje: »Ještě dnes budeš se mnou v ráji«. Tato láska praví: »A já, budu-li povýšen od země, potáhnu všecko k sobě« (Jan 12, 32). Od té doby láska na kříž přibitá začíná svůj vítězný pochod světem. Jiný, lepší svět chce stvořiti, druhý, krásnější ráj dáti.

Láska ukřižovaná je život a dává život, život z božského života, pokoj z pokoje nebeského, krásu z božské krásy. Kdo má tento život, může jásat: »Stal jsem se podívanou světu, jak andělům, tak lidem« (1. Kor. 4, 9). *Tato láska je síla a sílu dává*. Svět nařiká a běduje, křesťan, posílen láskou ukřižovanou, volá radostně do světa: »Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Soužení-li neb úzkost neb hlad neb nahota neb nebezpečenství neb pronásledování neb meč? V tom všem vítězíme úplně skrze toho, jenž si nás zamiloval« (Řím. 8, 35). *Tato láska jest útěcha a pokoj*, počátek věčného života. »To jest pak život věčný, aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, jehož jsi poslal, Ježíše Krista« (Jan 17, 3).

Který pro nás ukřižován byl. Kde se spínají k modlitbě zbožné křesťanské ruce a žijí citlivá křesťanská srdce, tam není chudých, všichni jsou bohatí láskou Kristovou, není tam zarmoucených, všichni jsou po-

těšení, tam není hladových, všichni jsou nasyceni láskou Spasitele, není tam nešťastných a roztrpčených, láska ukřižovaná učinila všecky šťastnými.

Který pro nás ukřižován byl. Kříž je vítězství radosti nad utrpením, světla nad tmou, života nad smrtí, nebe nad peklem. Znamením ukřižované lásky otvíráme křtenci dveře do společnosti svatých, žehnáme rakve a hroby, zprostředkujeme požehnání svatých svátostí, poněvadž všechny milosti, které duši oživují a občerstvují, jsou dary z lásky, drahocenné plody z kříže kalvárského.

Ukřižovaná láska není jen milost, je také příkaz a úkol. »Toto je přikázání mé, abyste se vespolek milovali, jako jsem miloval vás« (Jan 15, 12). »Z toho poznáváme lásku Boží, že on položil život svůj za nás; také my máme za bratry život položit« (1. Jan. 3, 16).

Nebudou-li srdce křesťanská více rozplálena na ohništi lásky Kristovy, která plápolá u paty kříže, je křesťanství ztraceno, neboť křesťanství žije z lásky, bez lásky musí zemřít. Křesťanství je láska, duch z ducha toho, který pro nás ukřižován byl. Nemá-li kříž s věží našich chrámů volati do světa: Křesťané dvacátého století máte sice jméno křesťanů, ale už jimi nejste, stali jste se pohany — musíme pamatovati na velikou povinnost lásky, že život náš musí býti láskou slovem i skutkem i smýšlením, *musíme býti apoštoly lásky*, aby byla změněna

tvářnost země. Apoštolové lásky jsou světoví dobyvatelé dneška, Alexandrové minulosti. Tyto apoštoly lásky musíme vyslati do světa, aby v rodinách i dílnách, na ulicích a všech cestách mluvili o veliké lásce Ukřižovaného, lásku tu skutkem ukazovali! Počíná-li mluvit a jednati láska, probouzí se smrt k životu, jen láska může poučiti, obrátiti, nadchnouti. Bude-li moderní svět donucen ukazovati na žáky a žákyně ze školy ukřižované lásky a volati s úžasem: Hled'te, jak se milují, jak obětují a sebe obětují, pak nadejde ráno lepší doby! Bude-li život katolíků čistým obětním plamenem ve službě charity, hořící lampou v době tmy a smrti, ozvěnou lásky ukřižované, budou-li chudí a slabí, nemocní a ztrápení donuceni zpívati velepíseň lásky pomáhající, vykvete z ruin nový křesťanský život, křesťanství bude slaviti vzkříšení, svět procitne a vyzná, že je zase křesťanským! Pošlete k lidu apoštoly skutečné lásky a apoštolé sektářství dohráli svou úlohu, nevěra hanebně skončí, hledající pravdu přijdou a budou se modliti Credo toho, který pro nás ukřižován byl.

Láska ukřižovaná svět vykoupila, jen láska může ho obnoviti, láska účinná, láska naučená a vyzkoušená ve škole Ukřižovaného.

Kéž nás láska Ukřižovaného pohne k pokání, lítosti, lásce a věrnosti! Radost, útěchu a naději v údolí slzavém hledejme u paty kříže, ve škole Lásky ukřižované.

III.

1. KTERÝ Z MRTVÝCH VSTAL.

Tajemství růžence slavného jsou triumfální písní života nad smrtí. Je to *Alleluja víry, naděje, lásky, života P. Marie, věčnosti*. První tajemství připomíná *Alleluja víry, víry v život věčný, neboť smrtí nekončí se život duše, nýbrž nastává život věčný*.

Smrt je nejmocnější král pozemský; říše krále-smrti je tak veliká jako svět, jeho moc je moc Bohem mu svěřená, nikdo nestrhne korunu s hlavy jeho, nikdo mu nevyrve žezlo z ruky. Před majestátem jeho všichni se sklánějí, jeho rozsudku všichni se podrobují. Poddanými tohoto krále jsou všichni lidé bez výjimky, všichni musíme zemřít. »Uloženo jest lidem zemřít«. Všichni lidé musí, ať chtí nebo nechtí, do svědčiti královskou moc a královskou důstojnost krále-smrti. Každý z nás jistě již stál u otevřeného hrobu, před branami světa, kde králem je smrt. Často stáli jsme tu, snažili se nahlédnouti za bránu toho světa, naslouchali dychtivě hlasu toho světa — hleděli jsme do tmy, hlasu neslyšeli, ve světě smrti panuje naprosté mlčení.

Národové různým způsobem představují si smrt: jednou jako stařenu s kosou, jindy jako černou příšeru, jindy jako anděla s černými křídly atd. Vždycky tím vyjadřují

hrůzu a strach a úžas před tímto nevítaným hostem, který přichází jako zloděj ve chvíli, kdy je nejméně očekáván.

Jak je to s tou smrtí? Končí smrtí vše? Je poslední vzdech umírajícího posledním pozdravem životu a pak už není nic? Je poslední bolestný pohled dohasínajícího oka posledním znamením lásky a pak už není nic? Je poslední úder neklidného srdce posledním projevem života a pak už není věčně nic? Je-li tomu tak, pak můžeme směle zaťati pěstě a s Jobem volati: »Ó, kéž byl zhynul den, kdy jsem se narodil, jakož i noc, kdy se řeklo: Počat je chlapec« (Job 3, 3). Má pak život nějaký smysl, má utrpení nějaký význam, není pak umírání hádankou, která zůstane věčně nerozluštěnou? Je-li tomu tak, pak srdce, které mi mluví o věčném životě, je samá lež; život, který mi mluví o nesmrtelnosti, dělá si ze mne posměch; láska je můj osud, patří jí moje kletba. Láska k rodičům, která byla mou útěchou, mým bohatstvím, mou spásou, stává se kletbou, nejhroznější trpkostí u hrobu rodičů, není-li už po smrti nic!

*Nechme nevěru hlásati celému světu své evangelium o konci duše, Kristus a jeho učení praví něco docela jiného! *Evangelium mluví o životě posmrtném, o naději!**

Který z mrtvých vstal. Tu je vítěz nad smrtí i hrobem. Smrt není to poslední, je ještě vzkříšení a shledání. »Přichází hodina, ve které všichni, kteří v hrobech jsou, uslyší hlas jeho, a půjdou ti, kteří dobře

činili, na vzkříšení k životu« (Jan 5, 28). »Jako v Adamovi všichni umírají, tak i v Kristu všichni budou oživeni« (1. Kor. 15, 22).

»Nechceme, bratři, abyste byli v nevědomosti o těch, kteří zesnuli, byste netruchlili nad nimi jako ostatní, kteří nemají naděje« (Thes. 4, 13). »Pohlčena jest smrt ve vítězství. Kde jest, ó smrti, vítězství tvé? Kde jest, ó smrti, osten tvůj?« (1. Kor. 15, 54). Smrt není tím posledním, je ještě naděje, útěcha a svatý klid. »Bůh pak i Pána vzkřísil, i nás vzkřísí mocí svou« (1. Kor. 6, 14). Je vzkříšení, je shledání! Nad vchodem všech hřbitovů vidí katolíci Alleluja víry, víry v život věčný. Hřbitovy jsou místa, kde mrtví očekávají vzkříšení.

Kristus zbavil smrt hrůzy. »Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude, a každý, kdo žije a ve mne věří, neumře na věky« (Jan 11, 25). Kde zaznívá alleluja víry, tam zaznívá naděje vzkříšení, naděje života. »Vím totiž, že můj Vykupitel živ jest, a že v poslední den ze země vstanu; a zase budu oblečen svou kůží, a v mém těle uzřím Boha svého« (Job 19, 25).

Který z mrtvých vstal. Smrt jest odzbrojena, je konec bázně a hrůzy, vstaneme z mrtvých, shledáme se!

»Pro mne umřítí zisk« (Filipp. 1, 21). Duše věřící nebojí se smrti. Svědky jsou všichni ti andělé v lidském těle, kteří umřeli světu. Kdo nezná a nechce znáti ví-

těže nad smrtí a hrobem, má před smrtí strach a úzkost, kdo zná vítěze nad smrtí a hrobem, zpívá alleluja víry, píseň o životě, věčném životě, která zahání strach před smrtí, která dodává naděje a útěchy a klidu. Ježíši, tobě žiji, tobě umírám, tvůj jsem živý i mrtvý.

2. KTERÝ NA NEBE VSTOUPIL.

Moderní člověk chce jen zábavy a požitky všeho druhu. A přece, snad právě proto, jsou přemnozí a přemnozí, které život omrzel, zošklivil se jim, je jim břemenem. Proč asi? *Neznají a nechtějí znáti svatých pramenů pravé radosti*, nevyhledávají jich, nepoužívají jich.

Který na nebe vstoupil. Druhé tajemství slavného růžence jest *Alleluja naděje*. Kristus ukazuje svět věčných radostí, nebe, kam odešel, aby nám připravil místo. Jest tedy tento svět radosti i pro nás otevřen.

Naděje — zlaté slovo! Jako drahokamu z ruky Boží měli bychom si naděje vážit. Naděje na nebe, naděje na patření na Boha! Tuto naději máme zdraviti jako zdraví nemocný po těžké noci ráno, vítati jako vítá odsouzenec den svobody. Naději na věčný život v Božích příbytcích nad hvězdami máme ctíti jako ctí znavený a zmořený pomocníka a těšitele.

Bez naděje museli bychom si zoufat. Kde není křesťanské naděje, stává se život bře-

menem, tmavou hrobkou, v níž straší zoufalství.

Který na nebe vstoupil. To jest útěcha lopotících se a obtížených, kteří potřebují občerstvení a hledají pokoj duším svým, to je naděje všech pod starostmi a křížem utrpení klesajících, všech v duševní i hmotné bídě strádajících!

Masy lidu nechtějí se dáti potěšiti. Těm, kteří jim ukazují na kříž jako sílu, na nebe jako útěchu, volají posměšně: Nechte si nebe po smrti, my chceme ráj na zemi. Vaše křesťanská naděje je pošetilost. Dejte nám ten podíl radosti a požitků, který nám přináleží, abychom si zpříjemnili přítomnost, neuznáváme věčnosti, nevěříme v shledání. Dejte nám chleba a zábavy, chceme žítí bezstarostně, volně, poukázku na věčný život si ponechte pro sebe!

To jsou příšerná slova! Mají lidé právo takto mluvit? Může svět odstraniti všechny starosti a bolesti a splniti všechna přání? Má-li svět tuto moc, pak mají pravdu popírači křesťanské naděje. Tažme se tedy světa, jeho odpověď bude rozhodná. Pojdme do nemocnic a k lůžkům těžce nemocných, kteří pláčí bolestí a utrpením, žijí v bolestech ve dne v noci, poněvadž lidská umění nedovedou jejich bolesti zmírniti a zdraví vrátiti. Dávejme jim radosti životní, dávejme jim peníze, zábavy a co nám odpoví? Nechte si to všechno, to nás nemůže upokojiti! Ptejme se jich: Mají pravdu popírači křesťanské naděje? Lháři jsou to,

nevěřte jim, bez naděje zbývá jen zoufalství! A pojďme k jiným a jiným ubožákům všeho druhu, pojďme i ke zdravým lidem, kteří jsou připoutáni svou povinností k práci vysilující, pojďme k lůžkům umírajících, ti všichni volají: Nevěřte popíračům křesťanské naděje, všechno je klam, jediná naděje dává sílu a zmužilost a trpělivost a radost!

Který na nebe vstoupil. Alleluja naděje. Nenaříkejme v utrpení, je místo neskonale radosti! Nesme tiše a trpělivě kříže, nezoufejme v boji, je vlast věčné radosti a věčného míru! Nezoufejme a nerouhejme se v neštěstí, je místo stálého štěstí! Toto místo věčné blaženosti zasloužíme si poctivou prací, obětmi, utrpením, dobrým bojem. Je to místo skutečné. Nebe a země pominou, ale nepominou slova našeho Pána, jsou to slova Boží. Která jsou to slova? »V domě Otce mého jest příbytků mnoho, jdu, abych vám připravil místo« (Jan 14, 2). To je Boží ujištění toho, který sám na nebe vstoupil.

Který na nebe vstoupil. Přeradostná zvěst, útěchy plný výhled do budoucnosti! *S Bohem budeme bydliti* v božských příbytcích, v zemi slávy, korunované věrnosti, odměněné práce, vyslyšené modlitby, nejčistších radostí. *S Bohem budeme účastní slávy*, kterou spatřil sv. Pavel, a velebí ji slovy: »Čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, jest to, co Bůh připravil těm, kteří ho milují« (1. Kor. 2, 9).

Pohled na nebe dává nám sílu a zmužilost v utrpení, nebudeme tedy naříkati, se svatým Pavlem budeme volati: »Nynější soužení naše, které je pomíjející, lehké, zjednává nám v míře přenesmírné slávu věčnou, plnovážnou« (2. Kor. 4, 17). Pohled na nebe naplňuje nás radostí. »Utrpení nynějšího času nejsou ničím proti budoucí slávě, která se zjeví na nás« (Řím. 8, 18). Vezmou-li nám vše, co svět dáti a vzíti může, poneseme to klidně: »Radujte se a veselte se, neboť odplata vaše hojná je v nebesích« (Mt. 5, 12). A přijde-li smrt, pohled na nebe hlásá: »Pro mne zemřítí zisk.«

Který na nebe vstoupil. Modlitba trpitelů, zklamaných, umírajících. Učí trpěti bez nářku. Po žalosti přijde radost. Učí bojovati dobrý boj, je země věčného vítězství. Učí hrdinně přinášeti velké i malé oběti, je místo věčné odplaty.

Život je krásný ve světle víry a naděje. Važme si života, je to dar Boží! Žijme podle vůle Boží a nedejme si vzíti naději v život věčný.

3. KTERÝ DUCHA SVATÉHO SESLAL.

Večeřadlo na Sionu zřelo veliké divy lásky Boží. Vidělo první svaté přijímání, slyšelo slova Kristova: »Vezměte a jezte: toto je tělo mé. — Pijte z toho všichni, neboť toto jest krev má« (Mt. 26, 26 a n.). Vi-

dělo první svěcení na kněze, slyšelo slova Páně: »To čiňte na mou památku.«

Večeřadlo na Sionu je místo svaté, apoštolové tu zpívali první velikonoční Alleluja. Tu dostali moc hříchy odpouštětí a zadržovati. Padesátého dne po velikonocích, desátého dne po nanebevstoupení Páně, byla mladá Církev shromážděna ve večeřadle. Trvali jednomyslně na modlitbě se ženami a s Marií, matkou Ježíšovou. Tu povstal náhle s nebe hukot, jako když táhne silný vítr, a naplnil dům, kde seděli, a všickni byli naplněni Duchem Svatým.

Ježíš, který na nebe vstoupil, *seslal Ducha Svatého*. Udeřila památná hodina. Dokončeno dílo vykupitelské. V Betlémě počalo, na Sionu skončilo. Ted' mohou apoštolové opustiti večeřadlo a jíti, plní zmužilosti a radosti, do celého světa, plápolá v nich oheň z nebeských světů, zapálený Duchem Svatým, působí v nich síla z božské ruky, darovaná Duchem Svatým, který je činí divotvůrci.

Sesláním Ducha Svatého počíná nová doba, epocha milosti a lásky. »Láska Boží vylita je v srdcích našich skrze Ducha Svatého, kterýž nám byl dán« (Řím. 5, 5).

Duch Svatý je duch lásky, je to dech, který Církev oživuje, je to síla, která ji řídí a spravuje. Duch Svatý je duše Církve, život Církve. Církev je domov ducha lásky. Ó, jak svatá a úctyhodná je naše svatá Církev katolická! Sesláním Ducha Svatého stává se nebem na zemi!

Který Ducha Svatého seslal. Jak jsme my katolíci šťastní! Bydlíme v domě ducha lásky. Jaká radost, když duch lásky je náš host, náš nejlepší přítel!

Který Ducha Svatého poslal. I každému z nás poslal Spasitel Ducha Svatého. Dostáváme ho na křtu svatém, ve svatém biřmování. »Nevíte, že jste chrámem Božím, a že Duch Boží přebývá ve vás?« (1. Kor. 3, 16). »Nevíte-li, že tělo vaše jest chrámem Ducha Svatého, jenž je ve vás, jehož máte od Boha, a že nejste svoji?« (1. Kor. 6, 19). »Chrám Boží je svatý, a tím jste vy« (1. Kor. 3, 17).

Duch lásky v každém z nás. Radostná to a oblažující zvěst! Tím více v moderní době hádek a svárů, neklidu a nelásky. Kde duch lásky, tam pokoj a radost.

Svědkiem je mladá Církev, která, naplněná Duchem lásky, je živou nádobou radosti, uvádějíc v úžas nepřátele své, kteří praví: »Co jest to?« Jiní posmívajíce se pravili: »Jsou plni sladkého vína« (Sk. ap. 2, 12). Tu vidíme dílo Ducha svatého, ducha lásky.

Svědkiem je svatý Pavel: »Jsem naplněn útěchou, překypující radostí při všem soužení mém« (2. Kor. 7, 4). Tu vidíme vládu ducha lásky.

Svědky jsou čisté duše Aloisiů, kteří při smrti radostně zpívají Te Deum, duše Františků, kteří v bolesti jásají, utrpení sestrou a smrt bratrem nazývají. Tu vidíme působení ducha lásky.

Svědky jsou miliony světců a světic všech

národů i pokolení, kteří s apoštolem vyznávají: Při všem svém soužení se radujeme.

Který Ducha Svatého seslal. Tu je vysoká škola pravé životní radosti, štěpnice pravého štěstí, které nezkalí žádná bída, nezarmoutí starost, nezničí utrpení. Tu je domov dítek Božích, naplněných Duchem Svatým, které ve dne v noci volají: »Nepřijali jsme ducha služebnosti, abyste se zase strachovali, nýbrž ducha synovství, ve kterém voláme: Abba, Otče! Ano, i Duch vydává svědectví s duchem naším, že jsme dítkami Božími« (Řím. 8, 15—16).

Dítka Boží nenařikají, vše jim slouží k dobru. Kdo nemají ducha lásky, nařikají, my máme ducha lásky, my se radujeme. Kde duch lásky, tu síla, síla s výsosti, činící z člověka hrdinu, divotvůrce, který hýbe světem.

Duch Svatý učinil z apoštolů docela jiné lidi. Bázlivi byli, zbabělí byli, teď hrdinové bez bázně a hany, tak působí Duch Svatý. Nevěrní byli, báli se, teď jsou neohrožení jako lvi, to je dílo ducha lásky. Před nepřáteli se krčili, teď jdou na výboj do celého světa, to je působení ducha lásky.

Který Ducha Svatého seslal. Divy ducha lásky jsou: arena, kde učedníci Ježíšovi, posílení duchem lásky, radostně umírají; velicí světci, kteří v boji s peklem a světem ctnost si uchránili; křesťanští hrdinové, kteří, souženími k zemi sraženi, nad utrpením vítězí. Život katolíka v práci i smýšlení, utrpení i vítězství je hlasité Alleluja lásky Ducha Svatého.

Dokud svět se bude modliti k Duchu Svatému, vážit si jeho darů, za ně prositi a děkovati, budeme míti hrdiny, světce, kteří volají se sv. Pavlem: »Všecko mohu v tom, jenž mne posiluje« (Filipp. 4, 13). Kde je duch lásky, jsou i apoštolové, divotvůrci, kde je duch lásky, tu žijí katolíci činu. Světu i peklu praví: »Je-li Bůh pro nás, kdo proti nám?« (Řím. 8, 31).

Večeřadlo na Sionu vidělo divy Ducha Svatého, první slyšelo zpívati Alleluja lásky. Duše katolíka, život katolíka má býti a zůstatí večeřadlem, příbytkem Ducha Svatého!

4. KTERÝ TĚ, PANNÓ, NA NEBE VZAL.

Smrt Panny Marie byla jistě smrtí blaženou. Podobné smrti svět dosud neviděl. Jako květina otvírá se slunečnímu světlu a teplu a pak, klidně uzrávajíc, k zemi se sklání — tak umírala P. Maria. Jako krásně uzrálý plod při mírném vánku bez hluku od stromu se odděluje a sklouzá do květnatého trávníku — tak umírala P. Maria. Jako vonný dým kadidlový, způsobený uhelným žárem, s líbeznou vůní k nebi vystupuje — tak odcházela P. Maria. Smrt její byla povzbuzující, milá a dojemná podívaná, byla to smrt důstojná matky Boží. Nepřekvapuje tedy, že básníci i umělci snažili se vylíčiti a znázorniti slávu, kterou korunoval nejlepší Syn nejlepší matku, Boží Syn Boží matku při odchodu z tohoto světa.

Při úmrtí Bohorodičky podává všemohoucí láska Kristova ruku mateřské věrnosti P. Marie a volá: Pojd', vznešená máti má a nevěsto Ducha Svatého, pojd', budeš korunována — budeš s duší i tělem vzata do nebe. Mé nebe bude tvým nebem, má sláva tvou slávou. P. Marii nemohla smrt ničeho vzíti, mohla jí jen dát, umírajíc zpívá *Alleluja života*.

Není článku víry, který by nás zavazoval věriti, že tělo P. Marie jest v nebi; můžeme býti dítkami Církve svaté, i když bychom neuznávali, že tělo P. Marie bylo vzato do nebe. Neomylná Církev dosud ničeho závazného tu neprohlásila. A přece stál bych osamocen, kdybych něco podobného chtěl tvrditi. Od 5. století na východě i na západě slaví se svátek Nanebevzetí P. Marie, věří se tedy všeobecně, že tělo P. Marie bylo na nebe vzato. Víra tak všeobecná nemůže býti klamem.

Církev mi nebrání popírati tělesné nanebevzetí P. Marie, ale brání mi v tom láska Kristova k požehnané mezi ženami. Řekněte mi sami: Je vůbec možno, aby tělo, ze kterého Pán přijal tělo svou a krev, které nosilo Spasitele světa, rozpadlo se v prach a popel jako každé jiné tělo? Mohla ruka matky, která Synu Božímu v lůsce převeliké denní chléb podávala, práchnivěti v hrobě jako každá jiná ruka? Mělo to přecisté srdce mateřské, které tak něžně, vroucně a věrně až k smrti Spasitele milovalo, hynouti v zemi jako srdce zrádce Jidáše? To by špatně láska Ježíše Krista od-

měňovala mateřské starosti, služby, mateřskou lásku! Láska Spasitele odměňuje každou ruku, která z lásky k Bohu podá žíznivému doušek vody, musí tedy i odměniti lásku mateřskou. Rozpadlo se tedy tělo P. Marie v prach? — Láska Ježíše Krista odpovídá rozhodným Ne, jinak byl by tajuplný Betlem se zázrakem svaté noci, tichý Nazaret se všemi oběťmi mateřské lásky, krvavá Kalvarie s převelikými bolestmi a utrpeními matky věčně nepochopitelným tajemstvím, hádankou, kterou by nikdo nikdy nerozluštil.

Kdyby tělo P. Marie — putující nebe na zemi, ctihodná monstrance, nebeské roucho neposkvrněné, andělsky čisté duše zpráchnivělo v hrobě jako každé jiné tělo lidské, nemohli bychom Bohorodičku nazývati požehnanou mezi ženami, nebyla by matkou Boží, Bůh úlohu matky Boží nechal nedokončenou, zázrak všemohoucnosti a lásky, který na ní učinil, zůstal by torsem, úlomkem, který sice má na čele známku Božího vyvolení, ale i znamení malomocnosti a chudoby. Žena, kterou Syn Boží matkou svou nazývá, nesmí práchnivěti v hrobě, odporuje tomu láska jejího božského Syna. Syn její je všemohoucí, jest i všemohoucí jeho láska. V tiché Betanii vzkřísil přítele Lazara, tím spíše vzkřísil matku svou! P. Maria nezůstala v hrobě, byla s duší i tělem vzata do nebe. To jest Alleluja jejího života.

Učení Církve mi nebrání popíratí tělesné nanebevzetí P. Marie, ale *zakazuje mi to podivuhodný život Bohorodičky, který uka-*

zuje veliké divy Boží moci a lásky. Tento život požaduje nebe pro duši i tělo, aby duše i tělo věčně zpívaly Alleluja díky, věrnosti a lásky. Tělo, příbytek Syna Božího, nesmí zůstat na zemi, nesmí práchnivěti v hrobě.

P. Maria neměla hříchu dědičného, nepocítila následků toho hříchu, duše její byla nebesky čistá od prvního okamžiku jejího bytí, duše její byla druhý, krásnější ráj. *Zázrak Neposkvrněného Početí nutně požaduje a kategoricky volá zázrak tělesného nanebevzetí P. Marie.* Matka-panna, kterou anděl z příkazu Božího nazývá milostiplnou a požehnanou mezi ženami, nesmí zůstat v hrobě, hrob a smrt nesmí nad ní zpívat svou vítěznou píseň. Milostiplná, opouštějíc hrob a jdouc do nebe, zpívá Alleluja života.

Popíratí tělesné nanebevzetí P. Marie zakazuje mi i můj rozum. Jsou-li panenství a panensky božské mateřství v koruně Bohorodičky pravými drahokamy, jaké jen Boží moudrost může si vymysleti, jen Boží moc stvořiti, jen Boží láska dáti, pak nesmí na konci jejího života chyběti drahokam třetí — klenot jejího vzkříšení tělesného a nanebevstoupení s duší i tělem. Teprve tak je zázrak Boží všemohoucnosti a lásky dokončen na milostiplné panně a matce. Nebetyčně vysoko stojí Bohorodička nad světem hříchu a smrti a přece je lidstvu a zemi tak blízko, jak jen matka dětem se přiblížiti může.

Který tě, Panno, na nebe vzal. To je radostná modlitba dítek mariánských, mod-

litba útěchy a naděje pro všechny, kteří požadují důkazy odměny za věrnost až k smrti, to je modlitba mariánských ctitelů, tedy i opravdových katolíků.

Toto tajemství budeme se modliti s plnou důvěrou, jdeme-li údolím slzavým, abychom nezoufali; věrně a vděčně modliti, stojíme-li na slunných výšinách štěstí, abychom nezapomínali štěstí nebeského; jása-
vě modliti v radostech životních, pravá radost je teprve v nebi; s plnou nadějí modliti se v hodinu smrti, aby nám brána nebeská byla otevřena na přímlovu Bohorodičky!

5. KTERÝ TĚ, PANNŮ, NA NEBI KORUNOVAL.

Korunovace P. Marie, nebeská slavnost Bohem samým uspořádaná k poctě matky Páně, k poctě Pána Ježíše. Korunovace P. Marie je hodinou odměny Pána. Časné je zapláceno věčným, pomíjející nepomíjejícím, chudoba bohatstvím, služba vládnutím, láska láskou. Korunovace Bohorodičky učinila nebe ještě více nebem. Radují se andělé a zároveň s Bohem chválí jednorozenného Syna Božího. Jásají svatí. Maria jest jim zjevem a projevem dobroty a krásy, svatosti a majestátu Božího. Něco podobného dosud neviděli.

*Který tě, Panno, na nebi korunoval.
Toto tajemství jest Alleluja věčnosti.*

Ve třetí knize královské čteme, že král Šalomoun, pokloniv se před matkou svou, posadil ji po své pravici. To byl dík králův ženě, která mu dala život, která ho věrně milovala, to byla úcta krále k matce. Král tím projevuje, že jeho královská čest má býti i ctí matčinou, že matka má se s ním dělití o královskou důstojnost. Tak doveďte sami: Je to vůbec možno, že by nemohl nebo nechtěl Král věků, nesmrtelný, neviditelný, jediný Bůh, jemuž patří čest a sláva na věky věkův, prokázati patřičnou čest své požehnané matce, jaká odpovídá jeho moci a lásce?

Který tě, Panno, na nebi korunoval. Tak Kristus ctí svou matku, tak odměňuje lásku, věrnost, službu.

Kristus ve své velekněžské modlitbě prosí Otce: »Otče, přišla hodina; oslav Syna svého, aby Syn tvůj oslavil tebe« (Jan 17, 1). Maria při svém nanebevzetí může volati k trůnu svého Syna: Synu můj, přišla hodina; oslav matku svou, aby matka tvá oslavovala tebe. — Na prosbu Synovu přichází hlas s nebe: »Oslavil jsem a ještě oslavím« (Jan 12, 28). Bude Bohorodička marně prositi? Nebude! Korunovace P. Marie jest odpovědí Syna na prosbu matčinu, jásavý začátek Alleluja věčnosti, které má stále zníti před trůnem Nejpožehnanější mezi ženami.

Antifonu k Salve Regina zapěla Maria, osvěcená Duchem Svatým, v domě Zachariášově: »Veliké věci učinil mi ten, jenž je

mocný; jeho jméno je svaté; od této chvíle blahoslaviti mě budou všechna pokolení» (Lk. 1, 49 a 48). — Pokornou dívku Páně budou blahoslaviti i zástupy andělů a svatých.

Cherubíni a Serafíni, stojíce před trůnem nebeské královny, zpívají Salve Regina, jeť Maria královnou andělů. Salve Regina zpívají s nimi i patriarchové a proroci, Maria je královna proroků. Přicházejí apoštolové, přicházejí mučedníci s palmami v ruce, zpívají i oni Salve Regina, Maria jest jejich královna. Vyznavači a panny, všichni nebesťané zpívají Salve Regina, Maria je královna všech svatých.

Ani jediný světec nebyl korunován takovou ctí a slávou! Jen Maria je vyvolená dcera Boha Otce, ctihodná matka Syna Božího, vznešená nevěsta Ducha Svatého, jen ona je zasvěcena do božských plánů naší spásy! Maria je největší zázrak Boží moudrosti a lásky!

Korunovace Bohorodičky za královnu nebe i země je dokončení zázraku Ježíše Krista na své matce, veliká hodina v životě jejím, veliká chvíle i pro život náš. Bylo to slavnostní přenesení svatých práv královských, práv Božích, na naši matku, slavnostní uvedení ve svatý úřad zástupkyně u trůnu Božího, povýšení za mocnou přímlovkyni, za klíčnici pokladnice Boží milosti. Otec milosrdenství a slitování nezavěsil milost na obloze jako hvězky, nevložil v hlubiny moře jako perly, dal ji v mateřské ruce Bohorodičky, aby ji rozdávaly. Korunovace

P. Marie uvedly v pohyb nebe i zemi. Maria je korunovaná kněžna a královna v říši milosti. — Přicházejí století, přicházejí národové, přicházejí jednotlivé stavy a velebí Královnu: Nikdy nebylo slýcháno, že by někoho opustila, kdo se k ní s důvěrou a láskou utíkal. Není milosti, která neprochází rukama Milostiplné. Čistota volá: Maria mě chránila, zpívám radostně Salve Regina. Hříšník vděčně vyznává: I já zpívám Salve Regina, Maria byla pomocnicí, přivedla mě na cestu pravou. Hrdinové utrpení připoujčí své Salve Regina, Maria je sílila a těšila.

***Maria, královna milosti.* Jaká to útěcha! Královnou v nebi je příčina naší radosti, útočiště hříšníků, potěšení zarmoucených, pomocnice křesťanů, která je hrozná jak vojsko sešikované, která se bere jako zora, krásná jako měsíc, jasná jako slunce, hrozná jako sešikované vojsko.**

Děsí-li mě pohled na váhy božské spravedlnosti, které jsou velmi citlivé i při nejmenších hříších, a obrátím-li se s důvěrou k nebeské královně, nalézám mocnou přímlovkyni. Povstanou-li do boje proti mně svět a peklo, aby mě zničili, a nikde ruky pomocné, nikde slova útěchy, budu-li se utíkati ke královně nebeské, ucítím ruku královny milosrdenství v ruce své. Dolehne-li život na mne s celou tíhou soužení a utrpení, jsem-li věrným ctitelem Milostiplné, usmívá se na mě matka krásného milování, matka moje, korunovaná královna, jejíž říše objímá nebe i zemi, matka mocná,

matka laskavá, radost a okrasa nebe. Budou-li mě lekatí příšery smrti, byl-li jsem věrným služebníkem jejího Syna a opravdovým dítkem mariánským, bude mi dobře pod jejím ochranným pláštěm.

Který tě, Panno, na nebi korunoval. Maria je naší nadějí ve dnech zlých, naší pomocnicí v údolí slzavém, naší přímělkyní v hodinu smrti, naší královnou, naší matkou. Děti patří k matce. Vynasnažme se přijíti k Marii, skrze Marii k Ježíši, abychom i my byli v nebi korunováni korunou věčné slávy!

OBSAH:

I.

1. Kterého jsi, Panno, z Ducha Svatého počala 9
2. Se kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila . 9
3. Kterého jsi, Panno, v Betlemě porodila . . 14
4. Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala . . 20
5. Kterého jsi, Panno, v chrámě nalezla . . . 26

II.

1. Který se pro nás krví potil 31
2. Který pro nás bičován byl 34
3. Který pro nás trnám korunován byl . . . 37
4. Který pro nás těžký kříž nesl 42
5. Který pro nás ukřižován byl 46

III.

1. Který z mrtvých vstal 51
2. Který na nebe vstoupil 54
3. Který Ducha Svatého seslal 57
4. Který tě, Panno, na nebe vzal 61
5. Který tě, Panno, na nebi korunoval . . . 65